

AZ Ó-KANIZSAI
KÖZSÉGI POLGÁRI FIUISKOLA

ÉRTESITŐJE

AZ 1897—98. TANÉVRŐL.

~~~~~
V. évfolyam. ~~~~

KÖZZÉ TESZI:

PÉGAY KÁLMÁN, IGAZGATÓ

Ó-KANIZSÁN 1898.

NYOMATOTT BRUCK P. PÁL KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

I.

A TIZEK

Az ápr. 2-án tartott iskolai ünnepen a királyi kézirat meghallgatása után következő felolvasás.

E valóban királyhoz illő szavak úgy hatottak a magyar nemzet lelkére, mint a szomszagtól tikkadt földre a májusi eső. Mint mikor a vakító villámsugár belenyilallik a sötét éjbe s megmutatja az irányában bizonytalan vándornak a helyes utat; mintha ismeretlen, csodás fényű csillag jelent volna meg édes hazánk egén, megvilágítva egy szebb jövőnek gyönyörű reménységét; mintha szózat menydörgött volna felénk: „Rendületlenül!”, úgy indult sebesebb, melegebb forgásba szívünk vére; úgy álltunk szóttanul az édes megdöbbenéstől; úgy esuklott el ajkunkon a hála első szava. Lelkünkben a tiz nagy magyarra mutató tizenegyedik szobor emelkedik; királyi eszme világít arczáról, királyi parancsot tüntet föl félreismerhetetlen mozdulata: „Ide nézz magyar nép! Ezekből tanuld meg hazádat szeretni. Értsd meg, hogy a hazáért semmi áldozat sem nagy; hogy a nemzetek

legfőbb javai a szabadság, műveltség és a vallásos élet; hogy a nemzeti nagyok iránt érzett kegyelet megtisztít, fölemel. És ti Tizek! Hirdessétek örökkön-örökké a hazafiúi erényeket! Álljatok példakép gyanánt az utókornak, legkülönösebben pedig a nemzet mindenkori ifjúságának, hogy szívében az igazért, a szépért és a jóért lánggal égő vágyak támadjanak s ez izzó tűzben aczéllá edződjenek a haza javáért való szent törekvés“.

Kövessük a felséges ujj mutatását; a történelem világánál vessünk egy-egy tekintetet e halhatatlanok mindenikére s a róluk az egész nemzetre szóródó dicsőségsugaraknak nyissunk utat egyenesen szívének, lelkének közepébe.

Szent István király idejében történt, hogy egy velenzei szerzetes hajótörést szenvedett a mai magyar tengerparton. A Szentföldön letelepedni volt hívő lelkének vágya. Magyarországi papokkal találkozott, kiknek biztatására elhatározta, hogy fölkeresi a királyi apostolt István a tudós pap jeles tehetségeit fölismervén, itt marasztalta és fiának nevelését reábizta. Így került hozzánk s emelkedett egyéb fontos megbízásokban is szerzett érdemei által a főpapi székbe Gellért, csanádi püspök. Uj hatáskörében legfőbb gondja kerületének nagy részben pogány lakossága. Tanítókat hozat, papnevelő intézetet állit, székesegyházat épített, kerületét több izben bejárja s a keresztény vallás és a műveltség terjesztésének eme lázas munkájában maga remeteségig egyszerű életet él. Az István halála után következett zavarok megrendítik Magyarországot jövőjébe vetett reménységét s bánatosan siratja a haza sorsát. Hitének és igazának bátorságával tagadja meg Aba Sámuelről a megkoronáztatást s vádolja a nemzet színe előtt gyilkossággal. Mikor pedig a Péter uralkodá-

sával elégületlenek elhatározták Endre herceg behívását, maga is utnak indul, hogy a határon fogadhassa. Ezt a küldöttséget azonban egy pogány néptömeg, mely az idegenek iránt való gyűlöletből nem vette föl a keresztiséget, a mai főváros közelében megtámadta, a püspököt a róla nevezett hegyre hurcolta és onnan a Dunába lökte. Így ért véget 1046-ban Gellért püspök, kinek élete a buzgóságnak, szent életnek nyitott könyve, halála a hitért szenvedett vértanuság. Ő volt Mária különös tiszteletének meghonosítója; ezek nyertek tőle keresztiséget. Emléke tisztelt, neve szent.

Kétszáz évvel később élt a magyar biboros Ciceró. Így nevezték Pázmány Pétert kortársai. Az egyszerű jezsuita szerzetest lángesze, mély tudománya s a magyar nyelvvel való oly mértékű bánni tudása, melyhez hasonlót az ideig nem tapasztaltak, — emelték az esztergomi érseki székhelybe. Fáradhatatlan munkássága, határt alig ismerő bőkezősége a katolikus egyháznak s az egész magyar nemzetnek kiszámíthatatlan hasznára voltak. Ő alapította a bécsi és nagyszombati papnevelő intézeteket; Pozsonyban egyetemet állított, a melyből fejlődött a mai, budapesti egyetem, Magyarország legelső iskolája. Az új vallás híveivel, a protestánsokkal nagy szóharcot folytatott s e harcban olyan fegyvert vitt, melyet — mondhatni — maga teremtett: a magyar irodalmi nyelvet. Él, nyomaték, gazdagság, fordulat, zamatosság és erő van azon iratokban, melyek számtalan esetben segítettek győzelemre. A mikor pedig a szóharcban fegyverzörgés vegyült, az ő bölcsessége szabott határt a követeléseknek. Nyelvében él a nemzet s ki abban munkált, a hazának élt. Sok ilyen magyar papot adjon a Gondviselés Hazánknak!

Oh! mert mi is lett volna belőlünk a dicső, a nagy
ősök nélkül. Könny esordul szemünkbe, ha a történelem
azon lapjait olvassuk, melyeken nemzetünknek az 1600-ik
esztendő körül szenvedett viszontagságai vannak leírva.
A szétdarabolt ország önkény alatt nyög; szivüinktől-
nyelvüinktől idegenek lábbal tiporják az alkotmányt,
kegyelem nélkül üldözik az új vallást. Az elégtelenség
nőttön-nő s a mikor Bocskay István személyesen meg-
győződött, hogy a szép szó, az okos beszéd nem használ,
kiadta a jelszót: „Kard ki kard!“ Hogy állt talpra az
ország! Hogy égett a szemekben a szabadság tüze! És
óh — hogyan futott a sem könyörülni, sem alkudni
nem akaró ellenség!! Bocskayt sorsa szédületes magasra
emelte: az erdélyi rendek fejedelemmé, a magyarországiak
királylyá választották; a szultán koronát küldött neki,
a király pedig — Rudolf — békével kínálta. E válságos
pillanatban tünt ki az igazi nagyság. A történelem tanu-
sága szerint önző és nagyravágyó Bocskay nem csak az
ellenséget győzte le, hanem önmagát is; a királyi hatalom
helyett a béke-jobbot fogadta el; az országnak vissza-
szerezte az alkotmányt és a vallásszabadságot. Személyes
érdekeit áldozatul adta az ország nyugalmáért. Ezzel
a hittel halt meg a bécsi békét követő 1607-ik esztendőben.

Pedig még csak ezután következett a nehéz napok
egész sora: kitört a 30 esztendőös vallás-háboru, melyben
majd egész Európa részt vett s a melyen Magyarország
két fele szemben állt egymással. Egyik részen a tul-
katholikus Ferdinand király, másik részen a protestáns
Bethlen Gábor, Erdély nagyhirü fejedelme, nemesak
korának, de az egész magyar történetnek egyik legkiválóbb
alakja. A magyarországi testvérek alkotmányos és vallás-

beli szabadsága volt azon zászlóra írva, melyet fényes hadvezéri tehetsége 42 csatában segített győzelemre. A nikolsburgi béke s ennek többszörös megerősítése volt az elért eredmény. Uralkodói képessége fényesen oldotta meg azon legnagyobb feladatok egyikét, miként lehet a folytonos fegyverzörgés között ápolni a tudományt, művészetet, feljeszteni a nemzetgazdaságot, emelni a nép és az ország gazdagságát, jövedelmeit. Mindenben maga járt elől jó példával. Jó gazda volt. Vallásossága közmondás-szerű: 26 szor olvasta át a bibliát; másvalásuak iránt türelmes: a jezsuita Káldyt segíti a biblia fordításban, Pázmánnyal levelezett. Könyveit még a háboruba is magával vitte s a nemsokára 400 esztendő s nagy-enyedi főiskola benne tiszteli alapítóját s gazdagságának forrását.

A magyarok Istenének megtartó keze ott van történelmünk minden lapján; a magyar őserő soha nem veszett el s akkor volt legnagyobb, mikor leginkább volt reá szükség. Hol volna Magyarország, de mi lett volna egész Európából Hunyadi János nélkül!?

„Pogány jó? Hah, nem türhetem!”
Mond és tűnik nyugalma,
„Magyar hazán és nemzetem
Nem dül török hatalma!”

E négy sorban benne van életének egész története. Szent-Imre, Vaskapu, Várna, Rigómező csodákat beszélnek róla. Ellenségeinek, irigyeinek hálóját az oroszán erejével és nyugalmaival tépi szét. Az egész világot meghódítani indult Mohamed szultán mondta halálakor, hogy a legnagyobb ember veszett el. A kereszténység első lovagját, az ország vezérét, kormányzóját és sok-sok reménységét siratta benne.

300 esztendeig tartott küzdelmünk a törökkel. A legfájóbb sebet Mohácsnál ütötte rajtunk. S mikor 40 esztendővel később ismét óriási sereg nyomult a Dunántúlra, úgy látszott, hogy mindennek vége. Mint tenger habjai a magányos szirtet, úgy folyta körül a kicsiny Szigetvárt az emberáradat. Az őrség azonban s a várnak vitézségéért halhatatlan ura nem tudták, mi a félelem. Csak azt tudták, hogy egy étellel, egy halállal mindnyájan tartoznak hazának, Istennek. Zrinyi Miklós, a magyar Leonidás, büszke megvetéssel fordult el az ajándékot és hatalmat kínáló Szultáni kéztől s mint ünnepre — készült a bizonyos halálra. Hogy aztán mi történt, hogyan történt, tudjuk. Zrinyi bizonyára egyike volt azoknak, kik Istent s a soha el nem muló időt hívhatják tanubizonyságu: „Megfizettük mind, mivel csak tatozánk.“

Török, tatár üzött; rossz szomszédok vérünkre szomjaztak; alkotmányunkat, nyelvünket ezer veszedelem fenyegette olyankor is, a mikor nem gondoltuk s oly hosszú ideig, hogy végét várni alig győztük. A fel-felesillanó reménységet milliók megdobbanó szive, fellobbanó szeme üdvözölte. — A Mária Terézia udvarában tartozkodó magyarok közül korának egyik legnevesebb embere Pálffy János gróf volt, már előbb a magyarországi hadak fővezére s általánosan tisztelt ember. Mikor a királynét birtokától és hatalmától megakarják fosztani a trónkövetelők, az ő szavára fog fegyvert az ország s veri ki az ellenséget; az ő kérésére hangzik a magyar seregben magyar parancs szó s van magyar tisztek kezében a tábornagyi pálcza. Az ő kérésére tartanak országgyűlést, melyen érdemei elismeréséül nádorrá választják. Ez országgyűlésen s az ő ajkairól hangzott el a „vitam et sanguinem“, életünket

ős vérünket. Válságos időkben a nemzet és királya közt állt közvetítve a bizalmat és egymásnak megértését. Király és ország hálája lebeg sirján.

Bizonny sokat küzdött a magyar szabadságáért s törvényeinek tiszteletben tartásáért. Szabadság és törvény egymástól el nem választhatók. Érdeme örökre szóló, ki e kettő bármelyikének hasznos szolgálatot tett. Méltán halhatatlan ság osztályrésze az uttörőnek, a milyen volt Verbőczy István, ki „Hármaskönyv“-ében először foglalta írásba „az országnak minden jogait, törvényeit, bevett és jóváhagyott szokásait, rendeleteit.“ Széleskörű, sokoldalú ismerete, a jogi dolgokban való jártassága, az „igazságos“ Mátyás uralkodása idejében szerzett személyes tapasztalatok tették képessé olyan törvénykönyv megalkotására, mely negyedfél száz esztendőn át adott irányt a magyar biráskodásnak s ad még részben ma is. Egész életét közhivatalban töltötte, a hol szerzett érdemeiért egy ízben nádorrá is választották. Ő segítette határozattá emelni az 1505-iki országgyűlésen azt a gondolatot, hogy a magyar király magyar ember legyen.

Nemcsak a kard és vitézség tehát, hanem a toll és tudomány is nagyhatalom, mely az örökké élő hir szárnyára emeli annak emlékét, a ki nagyot gondolni tudott. A tudomány az egész emberiségé ugyan, de van egy részlete, melynek rejtett, nem a fölszinen lebegő igazságait minden nemzet külön kutatva érti s érzi meg, ez a történet, kiapadhatatlan forrása a hazaszeretetnek, örök példaképe minden következő koroknak. IV. Béla király is. neresetlen nevü jegyzője volt a legelső magyar történetiró. Megírta a magyar nemzet életéből épen azon eseményeket, mely minden számottevő nép egyik legdicsőbb életszaka: a hőskort,

a honfoglalást; megírta úgy, ránhagyta úgy, hogy olvasván, büszkén dobog szívünk. Mondják, hogy a Névtelen Jegyző állításai nem mind felelnek meg az igazságnak, hogy inkább költő, mint történetíró; az lehet, de azért érdemei épen nem volnának kisebbek, ha ő maga teremtette, ásta volna számunkra azt a kutat, melyből régi dicsőségünk emlékeit meritgetjük.

A régi görögök nemzeti játékaiban babérkoszorút nyert, ki bármely versenynek győztese volt. Vajjon mi illeti azt a férfit, ki egy hosszú életet szentelt a hazaszeretet ébrentartására, fokozására, az egyetértés ápolására, a valóság tiszteletének föntartására olyan korban, a mely az erkölcsök eldurulásának, a pártoskodásnak, a haza iránti való kötelességek elhanyagolásának félelmetes módon kedvezett!? Ily időben s tiszteletre, — bámulatra méltó bátorsággal hallatta szavát is pengette lantját Tinódy Sebestyén, az utolsó magyar hegedős. Tollát, lantját nem egyszer karddal cseréli föl s vérének hullásával is pecsételi hazájának szerelmét. Idők csillapultán pedig a történetíró lelkiismeretességével szedi rimbe korának nagy eseményeit és segít örök emlékezetűvé tenni Drégely, Eger hősi védelmét.

„Mintha nap volna mindenik,
Oly tündöklők e szellemek!”

Dicsőség sugárzik róluk. Nagyságuk meghat, főlemel. Hevült érzelmeink forrásba jönnek; buzogó lelkesedés ragad meg. E tűzben, e forróságtól égve emeljük szemünket a parancsoló alakhoz, a tizenegyedik szoborhoz. Az idő szavát csak istennek választottja érti. Ilyen választott koronás királyunk: I. Ferencz József. A sulyos megpróbáltatások adta tapasztalatokkal s kiváló uralkodói

erényeivel fölfedezte legtitkosabb óhajtásunkat; szivünkbe markolt s magához emelte azt. Láta benne, megismerte az alkotmány szeretetét s a királyhűségét. megszerette azokat, a kiket mi szeretünk. Akarata ellenére senkit boldogítani nem lehet s a mi boldogságunk: király és nemzet együttérzése. Hogy ez most már, oly kimondhatatlan hosszú idő multán megvan, meglesz: ennek a reménységét oltotta szivünkbe „a legelső magyar ember;“ ezzel a reménységgel haladunk tovább, a második ezer esztendőbe, bizton bizván, hogy az élet nagy harcát a magyar nemzet és a magyar király együtt-győzelmesen fogják megvívni. A magyarok Istene legyen Velük! Éljen a haza! Éljen a király!

II.

ISKOLAI FELÜGYELET

A nagyméltóságu magy. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszterium főfelügyeleti jogát Gräff Nikáz, bácsmegyei kir. tanfelügyelő ur által gyakorolja. Segédtanfelügyelő: Kuru cz Gyula.

A tanfelügyelőség székhelye Zombor.

A közvetlen felügyeletet a polg. közs. iskolaszék gyakorolja, melynek tagjai az idevonatkozó törvények alapján időszakonként iskolalátogatókká ki is küldettek.

Elnöksége:

Ifj. Tóth József birtokos, elnök;
Herczeg Ede magánzó, alelnök;
Popovits György közs. I. biró, gondnok;
Laczkó János el. isk. tanító, jegyző.

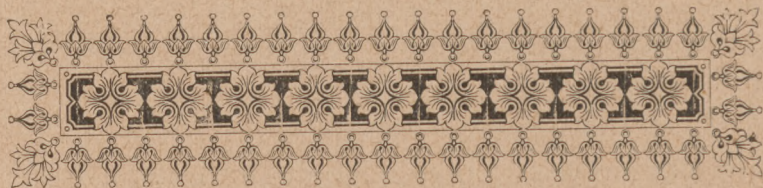
Hivatalból tagjai:

Márton Mátyás, róm. kath. lelkész;
Csolakovity Dragutin, gör. kel. lelkész;
Dr. Rosenberg Ede, rabbi és
Dégay Kálmán, polg. isk. igazgató.

Választott tagjai:

Apró János, közs. II. biró;
Bata Miklós, gazdálkodó;
Bognár György, gazdálkodó;
Csuka Sándor, közs. mérnök;
Deutsch Zsigmond, ügyvéd;
Dr. Király Sándor, ügyvéd;
Körmötzi László, magánzó;
Nagy János, gazdálkodó;
Stábel József, magánzó;
Szilágyi György, magánzó;
Weiszberger Ignác, birtokos.

III.

TANITÓ-TESTÜLET.

Községi polg. iskolánk az 1897—98-iki tanévet (fennállásának ötödik évét) öt rendes tanító- és három hitoktatóval kezdte meg. Évközben e tanerők személyében történt többszörös változások úgy a helyettes vagy utód, mint a tanulók munkáját észrevehetően megnehezítették, mely körülmény a tanulásbeli eredményre akadályozólag hatott.

Ime a tanítók évi működése:

Dégay Kálmán, igazgató; tanította a német nyelvet a II. osztályban, a számtant a II—IV. osztályban, a mértant a II—IV. osztályban, a természettant IV. osztályban és a szabadkézi rajzot az I. osztályban összesen heti 20 órán. November hó 1-étől tárgybeosztása a rajztanárnak végleges eltávozása folytán következőképen változott: tanította a számtant a III. és IV. osztályban, a mértant a II—IV. osztályban, a természettant a IV. osztályban, az ábrázoló mértant a II—IV. osztályban, a szabadkézi rajzot az I—III. osztályban és az éneket mind a négy osztályban összesen heti 29 órán. Később a latin tanár állása megüresedvén, tantárgy-beosztása a következő

volt: tanította a számtant és mértant mind a négy osztályban, a természettant a IV. osztályban, a mértani rajzot mind a négy osztályban, a szabadkézi rajzot az I—III. osztályban és az éneket mind a négy osztályban, összesen heti 39 órán. E 39 órából 10 kettős óra volt, azaz heti tiz esetben egy-egy órán két osztály volt foglalkoztatva. A szám-, mértani és természettani taneszközöknek őre és iskolaszéki jegyző, mely utóbbi tisztjéről évközben önként lemondott. Tanit iskolánknál öt év óta, általában 10 év óta. Képesítettsége: mennyiségtan-, természettudományi és tornatanári.

K a t o n a S á n d o r az első tárgybeosztásnál a IV. oszt. főnöke és a harmadiknál a III. és IV. osztályé. Tanította év elejétől novemberig a német nyelvet a III. és IV. osztályban, a földrajzot az I—III. osztályban, a természetrajzot az I—III. osztályban és az írást a II. osztályban összesen heti 22 órán. A második tárgybeosztás után február közepéig tanította a német nyelvet a II—IV. osztályban, a számtant a II. osztályban, a természetrajzot az I—III. osztályban, a földrajzot a III. osztályban, a mértani rajzot az I. osztályban és az írást a II. osztályban, összesen heti 24 órán. A harmadik tárgybeosztás szerint február hó közepétől a tanév végéig tanította a magyar nyelvet az I. osztályban, a német nyelvet a III. és IV. osztályban, a földrajzot a III. osztályban, a történelmet a III. és IV. osztályban, a természetrajzot az I—III. osztályban és az írást a II. osztályban, összesen heti 28 órán, melyekből heti egy esetben egy kettős óra volt. A természet- és földrajzi-, később a történelmi taneszközöknek őre. Tanit iskolánknál négy év óta, általában 27 év óta. Képesítettsége van a nyelvtudományi körből és tornából.

Kocsis Samu, az első tárgybeosztásnál a II. osztály főnöke, a II. tárgybeosztástól év végéig az I. és II. osztály főnöke. Év elejétől november hó 1-ig tanította a magyar nyelvet a I–III. osztályban, a számtant az I. osztályban, a mértant az I. osztályban és a földrajzot a IV. osztályban összesen heti 21 órán. November elejétől febr. hó közepéig tanította a magyar nyelvet a II. és III. osztályban, a számtant az I. osztályban, mértant az I. osztályban, a földrajzot az I. II. és IV. osztályban, az írást az I. és III. osztályban meg a tornát mind a négy osztályban összesen heti 24 órán. Február közepétől év végéig tanította a magyart a II–IV. osztályban, a földrajzot az I. II. és IV. osztályban, a szépirást az I. és III. osztályban, a tornát mind a négy osztályban és a latint a II. és III. osztályban összesen heti 28 órán. Az ifjúsági és tanári könyvtárnak, valamint a taneszközöknek őre és február hó óta értekezleti jegyző. Tanít iskolánknál 5 év óta, általában 10 év óta. Képesítettsége: nyelv-, történettudományi és tornatanári.

More Sándor, a III. osztály főnöke febr. hó 15-ig. Év elejétől november 1-ig tanította a magyar nyelvet a IV. osztályban a történelmet a III. és IV. osztályban, a tornát és a latint mind a négy osztályban összesen heti 23 órán. November elejétől febr. hó 15-ig tanította a magyar nyelvet az I. és IV. osztályban, a történelmet a III. és IV. osztályban, a latint a II–IV. osztályban, (mely nyelvnek a tanítása az I. osztályban arra alkalmas tanulók hiányában megszűnt) összesen heti 19 órán. Az ő tanári működése ekkor megszűnt s állása a tanév végéig betöltetlen maradt. Helyettesítették a tan.-testület többi tagjai. Ezen ideig ő volt részben a

tornaeszközöknek s állandóan a történelmi taneszközöknek óre. Tanított iskolánknál 2 és fél év óta. Képesítettége középisk. tanári a magyar és latin nyelvekből.

U g r a i G y ö r g y, az I. osztály főnöke. Év elejétől november elejéig tanította a szabadkézi rajzot a II.—IV. osztályban, a mértani rajzot az I—IV. osztályban, az írást az I. és III. osztályban, az éneket mind a négy osztályban és a francia nyelvet a III. és IV. osztályban ösztösesen heti 25 órán. November elején állásáról lemondott, a mennyiben a nagym. vallás és közoktatásügyi magyar kir. Miniszter úr a kősmárki áll. polg. iskolához rendes rajztanítói minőségben kinevezte. Kineveztetéséig értekezleti jegyző és a rajz meg zenei taneszközöknek óre volt. Tanított iskolánknál 2 és fél évig, általában 5 évig. Képesítettége rajz- és zenetanári volt.

A hitoktatást az illetékes felekezetek lelkészei részben segédlelkészei végezték, kiknek állásai több ízben személyváltzáson mentek keresztül.

Kezdetben S z a b a d o s P á l, róm. kath. segédlelkész végezte a róm. kath. tanulók hitoktatását, kit október hótól év végéig terjedő hosszas betegségének ideje alatt az I. és II. osztályban B á l i n t G y ö r g y, a III. és IV. osztályban S z e m z ő J á n o s, segédlelkészek helyettesítettek.

K o v a c s e v i t s P á l, gör. kel. lelkész a gör. kel. vallású növendékeket oktatta november hóig, míg rövid komoly betegségétől az örök nyugalmat hozó halál meg nem váltotta. Iskolai működésében egészen márczius elejéig G r e g o r o v i t s V e l i m i r adminisztrator helyettesítette, ki C s o l a k o v i t s D r a g u t i n által fel lett váltva.

Dr. Rosenberg Ede rabbi, az izr. tanulókat részesítette hitoktatásban.

Az évközben megürcsedett rajztanítói állásra bizonyos — Ó-Kanizsán eléggé ismert — ok miatt a pályázat nem volt meghirdethető, miért is tanítás akadály nélkül való folytatása érdekében két óraadó alkalmaztatott ideiglenesen u. m.:

Dömők Károly, el. isk. tan. a IV. osztály szabadk. rajztanítását folytatta,

Blauhorn Márk, el. isk. tanító pedig a III. és IV. osztályban a francia nyelvnek tanítását folytatta.

Iskolaszolga: Schöbel György.

IV.

Érdemjegyek és egyéb rövidítések magyarázata.

A) Érdemjegyek magyarázata :

1) *Erkölcsei magaviseletben :*

1	annyi	mint	dicséretes,
2	"	"	jó,
3	"	"	tűrhető,
4	"	"	szabálytalan,
5	"	"	rossz.

2) *Szorgalomban :*

1	annyi	mint	kitartó,
2	"	"	kellő,
3	"	"	változó,
4	"	"	hanyagló,
5	"	"	ceskély.

3) *Tanulási előmenetelben :*

1	annyi	mint	kitünő,
2	"	"	jeles,
3	"	"	jó,
4	"	"	elégséges,
5	"	"	elégtelen.

4.) *Dolgozatok külalakjában :*

1	annyi	mint	csinos,
2	"	"	tiszta,
3	"	"	rendes,
4	"	"	tűrhető,
5	"	"	rendetlen.

B) *Egyéb rövidítések és jelek magyarázata :*

r. k.	annyi	mint	római katolikus ;
g. k.	"	"	görög keleti ;
izr.	"	"	izraelita ;
fm.	"	"	felmentetett ;
o. i. u.	"	"	osztály ismétlésre utasítatik ;
j. v. b.	"	"	javitó vizsgálatra bocsáttatik ;
j. r.	"	"	jutalomban részesült ;
k. j. r.	"	"	kettős jutalomban részesült.

V.

KIMUTATÁSOK.

E fejezetben az évi tananyag, a használt tankönyvek és a növendékek tanulásbeli előhaladása foglaltatnak a leggyakoribb esetekben. A míg intézetünk a IV. osztály felállításával nem egészített ki négy osztályúvá, addig az egyes osztályok részére előírt tananyagnak részletes kimutatását is közöltük. Minthogy azonban az osztályok évi tananyaga változást nem szenvedhet, a mennyiben az a miniszt. tantervben minden osztály részére elő van írva, e dolgot idei értesítőnkől hely- és költségkimelés szempontjából kihagytam s tisztán csak az egyes osztályok tanulásbeli előhaladásáról adok részletesen számot.

Sorszám	A t a n u l ó k			A tanuló			
	neve	Vallása	mily előképzett- séggel vétettek fel?	magavisele- ből	szorgalomból	hitte- ből	magyar nyelv- ből
	Ádám Ferencz	izr.	I polg. elégt. biz.	2	3	4	3
	Bata István	r. k.	I polg. elégt. biz.	2	2	1	2
	Blaszmann Henrik †	"	VI. el. isk. jeles biz.	2	5	4	4
	Bogoszavlev Czvetkó	g. k.	IV. el. isk. jeles biz.	4	4	4	4
5	Brandl Károly*†	r. k.	VI. el. isk. elégt. biz.	2	5	4	5
	Deffert Péter*	"	V. el. isk. jeles biz.	2	3	2	3
	Erdelyán János	g. k.	V. el. isk. jó biz.	2	3	3	4
	Fehér János*	r. k.	V. el. isk. jó biz.	3	5	3	5
	Fehér Pál	"	IV. el. elégs. biz.	4	5	5	5
10	Fuchs Péter*†	"	V. el. isk. elégs. biz.	2	5	4	5
	Geier József †	"	VI. el. isk. jó biz.	2	3	4	4
	Gelbmann Ármin*	izr.	IV. el. isk. elégs. biz.	4	5	3	4
	Goldschmied Mór*	"	IV. el. isk. jó biz.	3	4	4	4
	Karapandsits Mil. *†	g. k.	V. el. isk. jó biz.	k	i	m	a
15	Kassovitz Jenő	izr.	IV. el. isk. jó biz.	4	5	4	5
	Kemper József †	r. k.	V. el. elégs. biz.	2	3	4	4
	Kreuter Tamás*†	"	V. el. isk. jeles. biz.	2	5	5	5
	Krón Konrád†	"	IV. el. elégs. biz.	3	5	5	5
	Kubicsek Károly*†	"	I. polg. elégt. biz.	k	i	m	a
20	Lang Ádám*†	"	IV. el. isk. kit. biz.	2	5	5	5
	Lang Péter*†	"	VI. el. isk. jó. biz.	1	5	5	5
	Leitz Ferencz*†	"	V. el. isk. jó biz.	2	5	5	5
	Mayer Mór*	izr.	IV. el. elégs. biz.	2	4	3	4
	Meszmer Jakab*†	r. k.	V. el. isk. jó. biz.	2	2	2	4
25	Michelsz Fülöp*†	"	VI. el. isk. jó. biz.	1	1	1	2
	Michelsz János*†	"	V. el. isk. jó biz.	1	1	1	2
	Mohaupt Péter*†	"	V. el. isk. jó biz.	2	5	4	5
	Mvrakits Antal*†	"	I. polg. elégt. biz.	2	5	4	5
	Nagy Sándor	"	V. el. isk. jó biz.	3	4	2	3
30	Schäfer Károly*†	"	VI. el. isk. jó biz.	3	5	5	5
	Schiller Mór	izr.	IV. el. isk. jeles biz.	2	3	3	2
	Schinka Henrik*†	r. k.	V. el. isk. elégs. biz.	2	3	3	4
	Schmiedt Dezső*	"	IV. el. isk. jó biz.	2	3	1	2
	Schütz Károly*†	"	IV. el. isk. elégs. biz.	2	4	3	4
35	Sőregi János	"	V. el. isk. jeles biz.	1	1	1	1
	Sposzta Károly*†	"	IV. el. isk. jó biz.	2	4	4	3
	Szeifart Vilmos*†	"	VI. el. isk. jel. biz.	2	3	4	4
	Tatity Mihály*†	g. k.	IV. el. isk. jó biz.	2	4	4	4
	Törteli József*	r. k.	VI. el. isk. jó biz.	1	1	2	1

*-gal jelzettek más iskolában
a †-tel jelöltek idegen

végez
ajkual

előmenetele

számtanból	mértanból	term. rajzból	földrajzból	szabadk. rajzból	mértani rajzból	széprásból	énekből	testgyakorlatból	írásbeli dolg. külfeljárásból	Mulasztott óráinak számából		Megjegyzések
										igazolt	nem igazolt	
3	3	4	4	3	2	2	2	fm	3	29	—	f o. l.
3	2	1	4	1	1	2	4	3	1	7	—	f o. l. — j. r.
3	4	5	5	3	2	3	3	3	3	1	—	j. v. b.
4	4	4	5	4	4	4	3	3	4	22	5	j. v. b.
5	5	5	5	3	3	4	4	4	3	—	—	o. i. u.
3	4	3	4	3	3	3	3	3	3	—	—	f. o. l.
4	4	2	4	2	2	3	1	3	3	19	—	f. o. l.
5	4	4	5	2	2	3	4	3	3	3	—	j. v. b.
5	5	5	5	5	4	4	3	3	5	4	1	o. i. u.
5	4	5	5	3	3	4	3	4	4	—	—	o. i. u.
3	3	4	4	3	2	3	4	3	3	5	—	f. o. l.
3	3	4	5	4	4	4	4	3	4	31	—	j. v. b.
3	3	4	4	3	4	4	3	2	3	38	—	f o. l.
r	a	d	t	o	k	t.	1	2	4	52	—	j. v. b.
4	4	5	4	2	2	2	2	3	3	—	—	f. o. l.
4	4	5	4	3	3	3	3	4	3	—	—	o. i. u.
5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	—	—	o. i. u.
r	a	d	t	n	o	v.	29	én	—	—	—	o. i. u.
5	5	5	4	2	3	2	3	2	2	—	—	o. i. u.
5	5	5	4	1	2	1	3	2	1	—	—	o. i. u.
5	5	5	5	2	3	3	3	3	3	—	—	o. i. u.
4	4	3	4	3	3	3	3	2	3	27	—	f. o. l.
4	3	3	4	1	1	2	4	2	3	—	—	f. o. l.
2	1	2	1	1	1	1	3	3	1	32	—	f. o. l. — j. r.
1	2	2	1	1	1	2	4	3	2	—	—	f. o. l. — j. r.
3	4	5	5	4	4	2	4	4	4	10	—	j. v. b.
3	4	4	5	3	3	3	3	3	4	3	—	f. v. b.
3	4	2	4	4	3	3	2	3	3	—	—	f. o. l.
5	5	5	5	4	3	4	4	3	4	30	1	o. i. u.
3	3	3	3	4	4	3	4	4	2	61	—	f. o. l.
3	4	3	4	2	2	1	1	1	2	3	—	f. o. l.
3	3	2	3	3	3	3	4	2	3	15	—	f. o. l.
4	4	4	4	4	3	4	4	2	3	21	—	f o. l.
1	1	1	3	2	1	2	3	2	1	5	—	f o. l. — j. r.
4	4	3	5	3	2	3	4	2	3	—	—	j. v. b.
3	3	3	4	3	3	3	4	4	3	—	—	f. o. l.
4	3	4	4	4	4	4	3	4	3	29	—	f. o. l.
1	1	1	3	1	2	2	2	2	1	1	—	f o. l. — j. r.

végeztek a jelölt osztályt és ajkuak voltak.

Tanulásbeli előhaladás.

I. OSZTÁLY.

Sorszama	A t a n u l ó k			A tanuló				e l ő m e n e t e l e										Mulasztott		Megjegyzések
	neve	Vallása	mily előképzett- séggel vétettek fel?	maga-visele- ből	szorgalom- ból	hitte- nből	magyar- nyelvből	számtanból	mertanból	term. - rajzból	földrajzból	szabadk. rajzból	mertani rajzból	szépi- rásból	ének- ből	tesztgyakorlatból	írásbeli dolg- küitalakjából	óráinak számából		
																		igazolt	nem igazolt	
	Ádám Ferencz	izr.	I. polg. elégt. biz.	2	3	4	3	3	3	4	4	3	2	2	2	fm	3	29	—	f o. l.
	Bata István	r. k.	I. polg. elégt. biz.	2	2	1	2	3	2	1	4	1	1	2	4	3	1	7	—	f o. l. — j. r.
	Blaszmán Henrik †	"	VI. el. isk. jeles biz.	2	5	4	4	3	4	5	5	3	2	3	3	3	3	1	—	j. v. b.
5	Bogoszálev Czvetkó	g. k.	IV. el. isk. jeles biz.	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	3	3	4	22	5	j. v. b.
	Brandl Károly*†	r. k.	VI. el. isk. elégt. biz.	2	5	4	5	5	5	5	5	3	3	4	4	4	3	—	—	o. i. u.
	Deffert Péter*	"	V. el. isk. jeles biz.	2	3	2	3	3	4	3	4	3	3	4	4	3	3	—	—	f. o. l.
	Erdélyán János	g. k.	V. el. isk. jó biz.	2	3	3	4	4	4	3	4	3	3	3	3	3	3	—	—	f. o. l.
	Fehér János*	r. k.	V. el. isk. jó biz.	3	5	3	5	4	4	2	4	2	2	3	1	3	3	19	—	f. o. l.
	Fehér Pál	"	IV. el. elégs. biz.	4	5	5	5	5	4	4	5	2	2	3	4	3	3	3	—	j. v. b.
10	Fuchs Péter*†	"	V. el. isk. elégs. biz.	2	5	4	5	5	5	5	5	4	4	3	3	5	4	1	—	o. i. u.
	Geier József †	"	VI. el. isk. jó biz.	2	3	4	4	3	3	4	4	3	4	3	4	4	—	—	—	o. i. u.
	Gelbmann Ármín*	izr.	IV. el. isk. elégs. biz.	4	5	3	4	3	3	4	4	3	2	3	4	3	3	5	—	f. o. l.
	Goldschmied Mór*	"	IV. el. isk. jó biz.	3	4	4	4	3	3	4	5	4	4	4	4	3	4	31	—	j. v. b.
	Karapandsits Mil. *†	g. k.	V. el. isk. jó biz.	k	i	m	a	r	a	d	t	3	4	4	5	2	3	38	—	f o. l.
15	Kasszovitz Jenő	izr.	IV. el. isk. jó biz.	4	5	4	5	4	4	5	5	3	o	k	t.	7	én	—	—	j. v. b.
	Kemper József †	r. k.	V. el. elégs. biz.	2	3	4	4	4	4	3	4	2	2	2	3	3	—	—	—	f. o. l.
	Kreuter Tamás*†	"	V. el. isk. jeles biz.	2	5	5	5	5	5	5	4	3	3	3	3	4	3	—	—	o. i. u.
	Krón Konrád†	"	IV. el. elégs. biz.	3	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	—	—	o. i. u.
20	Kubicsek Károly*†	"	I. polg. elégt. biz.	k	i	m	a	r	a	d	t	n	o	v.	29	én	—	—	—	o. i. u.
	Lang Ádám*†	"	IV. el. isk. kit. biz.	2	5	5	5	5	5	5	4	2	3	2	3	2	2	—	—	o. i. u.
	Lang Péter*†	"	VI. el. isk. jó biz.	1	5	5	5	5	5	5	4	1	2	1	3	2	1	—	—	o. i. u.
	Leitz Ferencz*†	"	V. el. isk. jó biz.	2	5	5	5	5	5	5	4	2	3	3	3	3	—	—	—	o. i. u.
	Mayer Mór*	izr.	IV. el. elégs. biz.	2	4	3	4	4	4	3	4	3	3	3	3	3	—	—	—	o. i. u.
	Meszmer Jakab*†	r. k.	V. el. isk. jó biz.	2	2	2	4	4	4	3	4	3	3	3	3	3	27	—	—	f. o. l.
25	Michelsz Fülöp*†	"	VI. el. isk. jó biz.	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1	3	3	1	32	—	—	f. o. l. — j. r.
	Michelsz János*†	"	V. el. isk. jó biz.	1	1	1	2	1	2	2	1	1	2	4	3	2	—	—	—	f. o. l. — j. r.
	Mohaupt Péter*†	"	V. el. isk. jó biz.	2	5	4	5	3	4	5	5	4	4	2	4	4	3	10	—	j. v. b.
	Mvrakits Antal*†	"	I. polg. elégt. biz.	2	5	4	5	3	4	4	5	3	3	3	3	4	3	—	—	j. v. b.
	Nagy Sándor	"	V. el. isk. jó biz.	3	4	2	3	3	4	2	4	4	3	3	2	3	3	—	—	f. o. l.
30	Schäfer Károly*†	"	VI. el. isk. jó biz.	3	5	5	5	5	5	5	4	4	3	3	2	3	3	—	—	f. o. l.
	Schiller Mór	izr.	IV. el. isk. jeles biz.	2	3	3	2	3	3	3	3	4	4	3	4	3	4	30	1	o. i. u.
	Schinka Henrik*†	r. k.	V. el. isk. elégs. biz.	2	3	3	4	3	3	3	4	4	3	4	4	2	61	—	—	f. o. l.
	Schmiedt Dezső*	"	IV. el. isk. jó biz.	2	3	1	2	3	4	2	3	2	2	1	1	2	3	—	—	f. o. l.
	Schütz Károly*†	"	IV. el. isk. elégs. biz.	2	4	3	4	4	4	4	4	3	3	3	4	2	3	15	—	f. o. l.
35	Sőregi János	"	V. el. isk. jeles biz.	1	1	1	1	4	4	4	4	4	3	4	4	2	3	21	—	f. o. l.
	Sposzta Károly*†	"	IV. el. isk. jó biz.	1	1	1	1	1	1	1	3	2	1	2	3	2	1	5	—	f. o. l. — j. r.
	Szeifart Vilmos*†	"	VI. el. isk. jel. biz.	2	3	4	4	4	4	3	5	3	2	3	4	2	3	—	—	j. v. b.
	Tatity Mihály*†	g. k.	IV. el. isk. jó biz.	2	4	4	4	3	3	3	4	3	3	3	4	4	3	—	—	f. o. l.
	Törteli József*	r. k.	VI. el. isk. jó biz.	1	1	2	1	4	3	4	4	4	4	4	4	3	4	29	—	f. o. l.
				1	1	2	1	1	1	3	1	1	2	2	2	1	1	—	—	f. o. l. — j. r.

*-gal jelzettek más iskolában a †-tel jelöltek idegen

végeztek a jelölt osztályt és ajkuk voltak.

Sorszám	A t a n u l ó k			A tanuló			
	neve	Vallása	mily előképzettség- gel vétettek fel ?	magaviseleiből	szorgalomból	hitteiből	magyar nyelvből
5	Barta József [*]	r. k.	IV. el, isk. jeles biz.	2	3	2	4
	Basch Bertalan	izr.	I. polg. isk. jel. biz.	2	3	1	4
	Deutsch Károly	,,	I. polg. isk. jel. biz.	3	3	3	3
	Fehér Antal	r. k.	I. polg. isk. jó biz.	1	3	3	4
	Hahn Mór [*]	izr.	I. polg. isk. jó biz.	2	5	4	4
	Heini Péter [*]	r. k.	I. polg. isk. jó bis.	2	4	1	4
	Illés János	,,	I. polg. elégs. biz.	3	5	3	5
	Kanyó Gábor	,,	I. polg. elégs. biz.	k	i	m	a
	Karapandsits István	g. k.	II. polg. elégt. biz.	k	i	m	a
	Katona István	r. k.	I. polg. isk. jó biz.	3	3	1	2
10	Majoros Lukács	,,	I. polg. isk. jó biz.	2	4	2	4
	Molnár Sándor	,,	I. polg. isk. jó biz.	2	5	1	5
	Müller Kristóft	,,	I. polg. elégs. biz.	3	5	3	5
	Pálinkás Mátyás	,,	II. polg. elégt. biz.	2	3	2	4
	Popovits Iván	g. k.	I. polg. jeles biz.	2	2	1	2
	Selmezi István	r. k.	I. polg. isk. jó biz.	3	5	3	4
	Sóti Ágoston [*]	,,	V. el. isk. jeles biz.	2	3	1	4
20	Szabados János	,,	II. polg. elégt. biz.	2	3	2	4
	Szeifert Liklost	,,	I. polg. elégs. biz.	k	i	m	a
	Szénási István [*]	,,	V. el. isk. jeles biz.	2	3	1	4
	Szupits Sándor [*]	,,	VI. el. isk. jó biz.	k	i	m	a
	Terzity Vazul	g. k.	I. polg. isk. jó biz.	3	3	2	4
	Basch Lajos	izr.	II. polg. elégt. biz.	2	3	3	4

*.gal jelzettek más iskolában
a †-tel jelöltek idegen

nuló	előmenetele											Mulasztott óráinak számából		Megjegyzések	
	számítanból	mértenből	term.-rajzból	földrajzból	szabadk. rajzból	mérteni rajzból	széprásból	enekből	testgyakorlatból	latin nyelvből	írásbeli dolg. küllakjából	igazolt	nem igazolt		
4	3	2	2	3	3	2	2	4	3	—	3	—	—	f. o. l. — j. r.	
4	3	2	3	4	1	2	3	3	3	—	3	26	—	f. o. l.	
3	3	2	4	3	2	3	3	4	3	—	4	22	—	f. o. l. — j. r.	
4	4	4	2	3	2	3	3	4	3	—	3	—	—	f. o. l.	
4	5	4	4	5	3	3	3	3	3	—	3	35	—	j. v. b.	
4	3	3	3	4	1	1	1	3	3	—	1	—	—	f. o. l.	
5	3	3	4	4	3	3	4	3	3	—	4	—	—	j. v. b.	
a	r	a	d	t		n	o	v.	13	á	n	16	án		
a	3	2	1	2	3	3	4	4	2	3	4	1	—	f. o. l. — j. r.	
2	4	4	3	3	2	2	3	4	3	—	3	5	—	f. o. l.	
4	4	3	4	5	1	1	2	2	2	—	3	—	—	j. v. b.	
5	5	4	4	4	2	2	2	4	3	—	2	58	6	j. v. b.	
4	4	4	4	4	1	1	2	4	fm	—	3	4	—	f. o. l.	
2	2	1	1	2	1	2	1	1	2	2	1	28	—	f. o. l. — j. r.	
4	4	4	4	5	3	3	4	3	fm	—	4	11	—	j. v. b.	
4	4	4	3	4	4	3	3	4	fm	—	3	36	—	f. o. l.	
4	3	3	3	4	2	2	3	3	3	—	3	—	—	f. o. l.	
a	r	a	d	t		á	p	r.	13	án					
4	3	3	4	4	3	3	4	2	2	—	3	—	—	f. o. l.	
a	r	a	d	t		m	a	r	c	z.	7	én			
4	3	3	4	4	4	3	4	4	3	—	4	30	—	f. o. l.	
4	4	3	4	4	3	3	2	3	3	—	4	14	—	f. o. l.	

ában végezték a jelölt osztályt és egen ajkuak voltak.

c) Tanulásbeli

Sorszám	A t a n u l ó k			A tanuló				
	neve	Vallása	mily előképzett- séggel vétettek fel?	magavisele- ből	szorgalomból	hitte- ből	magyar nyelv- ből	nem- et nyelv- ből
	Bakota Péter	r. k.	II. polg. isk. jel. biz.	2	2	1	4	3
	Bukálovits János	„	III. polg. elégt. biz.	3	3	1	4	2
	Csuka Sándor	„	II. polg. isk. jel. biz.	2	2	1	3	2
	Feisthammel Káro'y	„	II. polg. isk. jeles biz.	2	2	1	3	1
5	Fillinger Mór	izr.	II. polg. jeles biz.	2	3	3	4	3
	Ifkovits Kálman	r. k.	II. polg. elégs. biz.	2	5	3	5	4
	Ifkovits Sándor	„	II. polg. isk. jó biz.	2	3	2	4	4
	Ladányi Mihály	„	II. polg. elégs. biz.	3	5	2	5	5
	Lang Lőrincz	„	II. polg. isk. jó biz.	2	3	3	3	3
10	Mátyus Sándor	„	II. polg. elégs. biz.	2	3	2	4	4
	Menning Miklós	„	II. polg. isk. kit. biz.	1	1	1	2	1
	Popovits Dusán	g. k.	II. polg. isk. jel. biz.	2	2	2	2	1
	Sándor István	r. k.	II. polg. isk. jó biz.	3	4	3	4	4
	Schleifer Sándor	izr.	II. polg. isk. jó biz.	k	i	m	a	r
15	Répás Rezső ^c	r. k.	II. gymn. elégs. biz.	v	i	s	s	z
	Jakobovits Bernát*	izr.	III. polg. elégt. biz.	3	5	4	5	4

A *-gal jelzettek más iskolában vé-

előmenetele		előmenetele													Mulasztott óráinak számából		Megjegyzések
magyar nyelvből	német nyelvből	számтанból	mérőtanból	term. — rajzból	földrajzból	történelemből	szabadk. rajzból	mértani rajzból	szépruasból	énekből	tesztgyakorlatból	latin nyelvből	francia nyelvből	írásbeli dolg. külfelakjából	igazolt	nem igazolt	
4	3	3	3	2	2	2	2	3	3	3	—	—	3	1	—	f. o. l. — j. r.	
4	2	3	3	2	3	2	1	1	2	4	3	—	3	57	—	f. o. l. — j. r.	
3	2	2	2	2	3	3	2	2	2	3	2	—	2	59	—	f. o. l. — j. r.	
3	1	3	3	1	2	1	2	2	3	4	3	—	3	—	—	f. o. l. — j. r.	
4	3	4	4	2	2	3	2	2	3	2	4	—	3	2	42	—	f. o. l.
5	4	5	5	4	3	3	1	2	3	4	2	—	—	3	5	—	j. v. b.
4	4	3	4	4	3	3	2	2	3	3	3	—	4	2	1	—	f. o. l.
5	5	3	3	4	4	4	3	2	3	3	2	—	—	4	7	1	j. v. b.
3	3	3	4	4	3	3	1	1	2	4	3	—	—	1	—	—	f. o. l.
4	4	3	4	3	4	3	2	1	2	2	2	—	3	3	—	—	f. o. l.
2	1	1	2	1	1	2	2	1	2	2	1	—	—	2	38	—	f. o. l. — j. r.
2	1	2	2	1	1	2	1	1	2	1	2	2	1	1	34	—	f. o. l. — j. r.
4	4	4	3	4	4	4	2	2	3	2	3	—	—	4	—	—	f. o. l.
a	r	a	d	t	t	k	t.	j	u	n	ó	—	—	21	é	n	
s	z	a	l	é	p	e	tt	j	u	n	ó	—	—	20	á	n	
5	4	3	3	4	4	3	4	3	4	3	3	—	—	3	12	—	j. v. b.

előhaladás végezték a jelölt osztályt.

d) Tanulásbeli

Sorszáma	A t a n u l ó k			A tanuló					számtanból
	neve	Vallása	mily előképzettség- gel vétettek fel?	magaviseletből	szorgalomból	hittebből	magyar nyelvből	német nyelvből	
5	Borsos Ferencz	r. k.	III. polg. isk. jó biz.	2	3	3	4	3	3
	Hegedüs Bálint	,,	III. polg. isk. kit. biz.	1	1	1	3	2	2
	Knezevits Bozsidar*	g. k.	III. polg. elégs. biz.	2	4	3	4	4	4
	Knezevits Czvetkő*	,,	III. polg. elégs. biz.	1	4	2	4	4	4
	Kotzó Árpád	r. k.	III. polg. isk. kit. biz.	k	i	m	a	r	a
	Posztl Ferencz	,,	III. polg. isk. jó biz.	2	3	1	4	2	4
	Reichlinger Endre	izr.	III. polg. isk. kit. biz.	1	2	1	2	1	1
	Reisinger Sándor	,,	III. polg. isk. jó biz.	2	3	2	3	2	3
	Richtmann Aladár	,,	III. polg. isk. jel. biz.	3	3	2	3	2	3
	Schleifer Andor	,,	III. polg. elégs. biz.	k	i	m	a	r	a
10	Singer Ármin	,,	III. polg. isk. jel. biz.	1	1	2	1	1	1
	Szabó Győző	r. k.	III. polg. isk. jel. biz.	1	2	2	3	2	2
	Zsámboki György	,,	III. polg. elégs. biz.	3	3	2	4	4	3

A *-gal jelzettek vidéki iskolában vég

li

előhaladás.

IV. OSZTÁLY.

előmenetele												Mulasztott óráinak számából		Megjegyzések
	számítanból	mértanból	term. — tanból	földrajzból	történelemből	szabadk. rajzból	mértani rajzból	énekből	testgyakorlatból	francia nyelvből	írásbeli dolg. kitalakjából	igazolt	nem igazolt	
3	2	2	4	3	2	2	4	2	—	3	35	—	f. o. l.	
2	1	1	1	1	1	1	3	2	3	2	—	—	f. o. l. — j. r.	
4	4	4	4	4	3	3	2	3	—	4	29	—	f. o. l.	
4	4	4	4	4	3	3	2	3	—	3	29	—	f. o. l.	
r	a	d	t	j	a	n.	17	é	n	3	10	—	f. o. l.	
2	4	4	4	4	1	3	4	2	3	2	3	10	—	f. o. l.
1	1	1	2	1	1	1	3	2	1	1	32	—	f. o. l. — j. r.	
2	3	2	3	4	3	3	4	4	3	3	37	—	f. o. l.	
2	3	3	3	2	1	2	3	1	3	—	94	—	f. o. l. — j. r.	
r	a	d	t	o	k	t.	21	é	n	2	32	—	f. o. l. — k. j. r.	
1	1	1	1	1	2	2	1	3	2	1	32	—	f. o. l. — k. j. r.	
2	2	1	2	2	1	1	3	3	3	3	26	—	f. o. l. — j. r.	
3	3	2	4	4	3	3	3	4	4	4	1	—	f. o. l.	

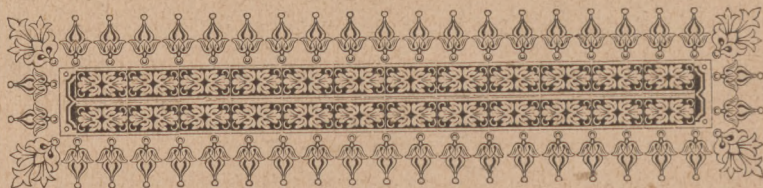
ában végezték a jelölt osztályt.

e) Az 1897/98 évben jelent-

A m a g a n-		
sor- szama	n e v e	születési helye és ideje
1	Répás Rezső	Zenta, 1881. febr. 11.
2	Dulósy Ede	Ó-Kanizsa, 1866. nov. 14.
3	Merzich Béla	Arad, 1872. nov. 2.
4	Prohászka István	Ó-Kanizsa, 1881. dec. 22.
5	Merzich Béla	Arad, 1872. nov. 2.
6	Ádám Jakab	B.-Topolya, 1881. aug. 26.
7	Dulósy Ede	Ó-Kanizsa, 1866. nov. 14.
8	Straub István	Csóka, 1881. aug. 6.
9	Dohány Zoltán	B.-Madaras, 1882. decz. 2.
10	Róth Fülöp	Szabadka, 1882. jan. 2.
11	Fleckenstein Antal	B.-Almás, 1879. szept. 22.

kezett magántanulókról.

n- je	t a n u l ó		Melyik oszt. tárgyaiból tett magánvizsgát?	A vizsg. ered- ménye
	vizsg. eng.-nek kelte és száma	mikor tett vizsgát?		
	A tanév elején iratkozott	visszalépett	—	—
14.	1897 okt. 21. 4410. sz kir. tanf. eng.	visszalépett	—	—
	1897. nov. 11. 4810. sz kir tanf. eng.	1897. decz. 22.	I. és II. oszt. tárgy. összev.	elégséges
22.	1898 febr 24 604 sz kir tanf eng	1898. ápr. 18.	az V. osztály tárgyaiból	jó
	1898 május 21 1813 sz kir tanf eng	1898. június 20 és 21-én	a III. osztály tárgyaiból	elégséges
26.	1898 május 24 1400 sz kir tanf eng	1898. június 20 és 21-én	V. és VI. oszt. tárgy. összev.	jó
14.	1898 június 7. 1936 sz kir tanf eng	1898. június 20 és 21-én	a IV. osztály tárgyaiból	elégséges
	1898 június 16 2122 sz kir tanf eng	vizsgálatra nem jelentkezett	—	—
z. 2.	1898. június 18 2342 sz kir tanf eng	1898. június 20 és 21-én	V. és VI. oszt. tárgy. összev.	jó
2.	1898. június 18 2343 sz kir tanf eng	1898. június 20 és 21-én	a VI. osztály tárgyaiból	jó
22.	1898 június 20 2331 sz. kir. tanf. eng.	1898. június 20 és 21-én	V. és VI. oszt. tárgy. összev.	jó

VI.

A használt és használandó tankönyvek jegyzéke.

Polgári iskolánkban az elmúlt 1897/98. isk. évben a nagym. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium által approbált következő tankönyveket használtuk:

I. OSZTÁLY.

Deme Károly. Magyar nyelvtan mondattani alapon az I. és II. osztály számára. Ára 60 kr.

Göőz József dr. és Tóth József. Magyar olvasókönyv a polg. fiiskolák számára. 2. kiadás, I. kötet. Ára kötve 80 kr.

Szirmai József. Német nyelvképző iskola, gyakorlati példákban. 2. kiadás. I. rész. Ára kötve 20 kr.

Szuppán Vilmos. Számтан a középiskolák és polgári fiiskolák számára. 3. kiadás. I. füzet. Ára 60 kr.

Szuppán Vilmos. Szemléltető geometria reáliskolák és polgári fiiskolák I. és II. osztálya számára. Ára 70 kr.

Báthori Nándor. Növénytan a polgári fiiskolák, polgári leányiskolák és az elsőrendű felsőbb leányiskolák számára. Ára 1 frt 25 kr.

Dr. Roth S. Ásvány-kőzet és földtan. Ára 80 kr.
Baló József. Az Osztrák-Magyar monarchia földrajza a polgáriiskolák I. oszt. számára. Ára 1 frt.

II. OSZTÁLY.

Deme Károly. Magyar nyelvtan, mint az I. osztályban.

Göőz József dr. és Tóth József. Magyar olvasókönyv a polgári fiiskolák számára. II. kötet. Ára 70 kr.

Szirmai József. Német nyelvképző iskola, mint az I. osztályban.

Szuppán Vilmos. Számítan a középiskolák és polgári fiiskolák II. osztálya számára. II. füzet. Ára 60 kr.

Szuppán Vilmos. Szemléltető geometria, mint az I. osztályban.

Báthory Nándor. Az állatok természetrajza fiú- és leánypolgári, valamint felső leányiskolai használatra. 2. kiadás. Ára 1 frt 25 kr.

Simonyi Jenő dr. Földrajz a polgári fiiskola II. osztálya számára. Ára 1 frt.

III. OSZTÁLY.

Deme Károly. Rendszeres magyar nyelvtan. Ára kötve 70 kr.

Göőz József dr. és Tóth József. Magyar olvasókönyv III. rész. Ára kötve 1 frt.

Ballagi Károly. Német nyelvtan. Ára kötve 1 frt 20 kr.

Szuppán Vilmos. Számítan polgári fiiskolák részére III. rész. Ára kötve 1 frt

Dr. Wohlrab Fl. Szemléltető geometria II. rész. Ára kötve 1 frt.

Báthori Nándor. Növénytan mint az I. osztályban. Ára kötve 1 frt 25 kr.

Dr. Roth S. Ásvány-közet és földtan, mint az I. osztályban. Ára kötve 90 kr.

Dr. Simonyi J. Földrajz III. rész. Ára kötve 1 frt.

IV. OSZTÁLY.

Deme Károly. Irálytan és az időmértékes verselés. Ára kötve 1 frt 10 kr.

Lehr. Arany Toldija. Ára 1 frt.

Ballagi Károly. Német nyelvtan. Ára kötve 1 frt 20 kr.

Dr. Schmidt Ágost. Algebra a polgári iskolák IV. osztálya számára. Ára kötve 70 kr.

Dr. Wohlrab Fl. Szemléltető geometria polgári fiúiskolák számára II. kötet Ára kötve 1 frt.

Ekkert—Erdődi. Természettan polgári fiú- és felsőbb leányiskolák számára. Ára kötve 1 frt 20 kr.

Lád—Márki. Földrajz a polgári fiúiskolák IV. osztálya számára. Ára kötve 60 kr.

Dr. Ribári Ferencz. Világtörténelem polgári fiúiskolák számára. Ára kötve 1 frt 20 kr.

VII.

ÖSSZEFOGLALÓ STATISZTIKA.

a) A felvétele vonatkozólag.

Felvétetett														
összesen:	osztályba				szám szerint									
	az I. a II. a III. a IV.													
91	13	16	23	39	rendes tanuló	előképzettség szerint	vallás szerint	helybeli vidéki	nyelvismeret szerint (anyanyelv elől áll)	életkor szerint	a szülők polgári állása szerint	létszám változás		
6	3	1	1	1	magán-tanuló	el isk. IV. o. végz.								
5	—	—	—	—	el isk. V. o. végz.	el isk. VI. o. végz.								
16	—	—	—	—	polg. isk. I o. végz.	polg. isk. II. o. végz.								
10	—	—	—	—	polg. isk. III. o. végz.	középisk. II. o. végz.								
19	—	—	—	—	középisk. III. o. végz.	róm. kath								
18	—	—	—	—	gör. kel.	izr. vall.								
16	—	—	—	—	helybeli	magyar								
1	—	—	—	—	vidéki	magyar-német								
5	—	—	—	—	magyar	szerb-magyar								
10	—	—	—	—	magyar	német-magyar								
18	—	—	—	—	német	német								
44	—	—	—	—	11 éves	11 éves								
53	—	—	—	—	12 éves	12 éves								
51	—	—	—	—	13 éves	13 éves								
8	—	—	—	—	14 éves	14 éves								
10	—	—	—	—	15 éves	15 éves								
17	—	—	—	—	16 éves	16 éves								
17	—	—	—	—	17 éves	17 éves								
22	—	—	—	—	azon felüli	értelmiség fia								
17	—	—	—	—	értelmiség fia	gazdálkodó fia								
22	—	—	—	—	kereskedő fia	kereskedő fia								
15	—	—	—	—	iparos fia	iparos fia								
11	—	—	—	—	szolgálattevő fia	szolgálattevő fia								
2	—	—	—	—	beiratkozott	beiratkozott								
6	—	—	—	—	év közbe kimaradt	év közbe kimaradt								
97	—	—	—	—	létszám a tanév végén	létszám a tanév végén								
9	—	—	—	—										
98	—	—	—	—										

*) volt még egy magántanuló a VI. osztályból meg három az V. és VI. o. tárgyaiból.

c) Előhaladásra vonat-

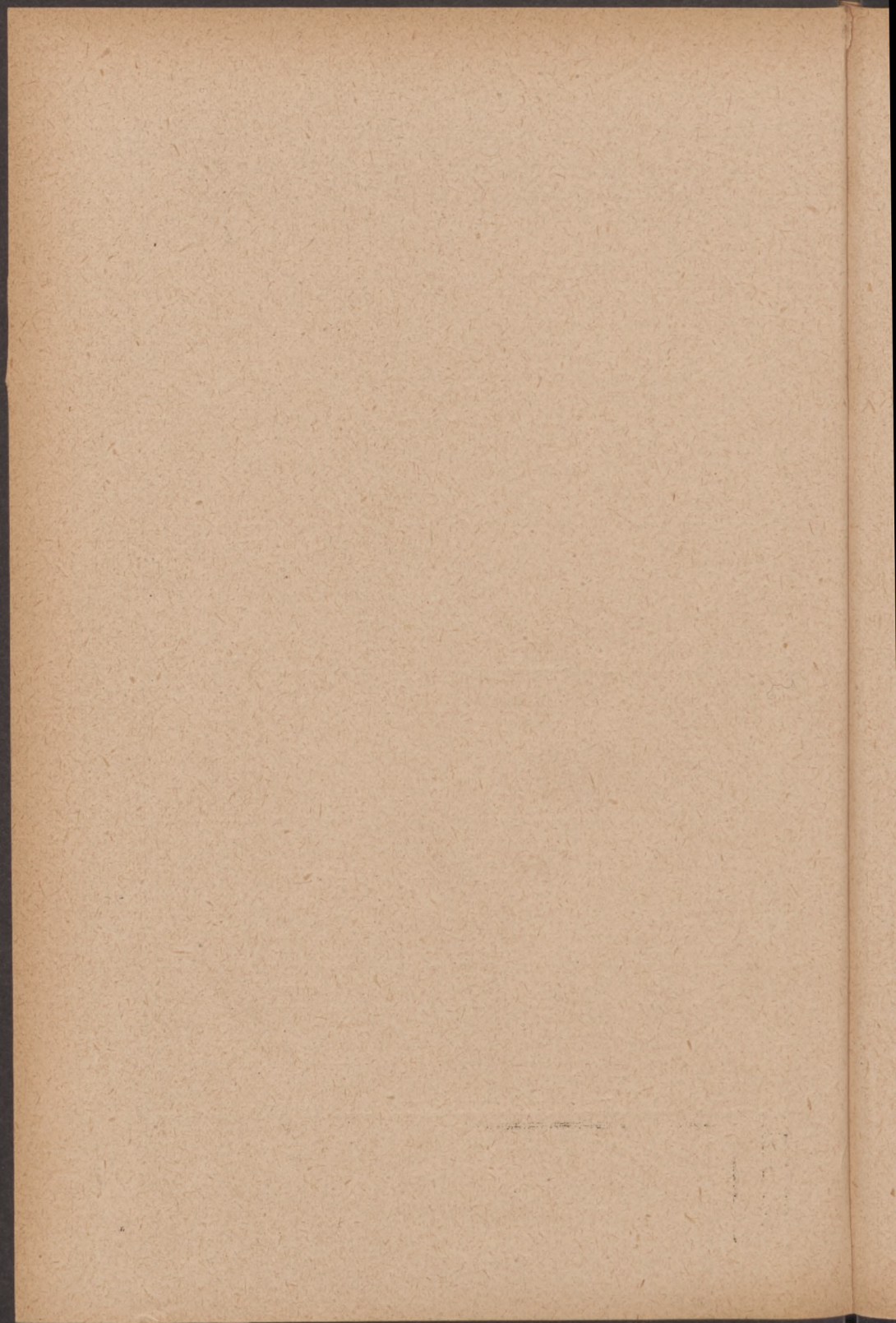
Osztályonként :		R e n d e s						
		Hittanból	Magyar nyelv- ből	Német nyelv- ből	Számтанból	Mértanból	Természettan- ból	Természettan- ból
I. osztály.	kitünő	5	2	—	3	3	3	—
	jeles	4	5	—	1	2	5	—
	jó	7	4	—	14	9	8	—
	elégséges	14	13	—	9	15	9	—
	elégtelen	7	13	—	10	8	12	—
II. osztály	kitünő	7	—	—	—	1	2	—
	jeles	5	2	—	1	4	2	—
	jó	6	1	—	9	7	5	—
	elégséges	1	13	—	7	7	10	—
	elégtelen	—	3	—	2	—	—	—
III. osztály	kitünő	5	—	3	1	—	3	—
	jeles	4	2	2	2	3	4	—
	jó	4	3	3	8	6	1	—
	elégséges	1	6	5	2	4	6	—
	elégtelen	—	3	1	1	1	—	—
IV. osztály	kitünő	3	1	2	2	4	—	3
	jeles	6	1	5	2	3	—	2
	jó	2	4	1	4	1	—	2
	elégséges	—	5	3	3	3	—	4
	elégtelen	—	—	—	—	—	—	—
A négy oszt. összesen	kitünő	20	3	5	6	8	8	3
	jeles	19	10	7	6	12	11	2
	jó	19	12	4	35	23	14	2
	elégséges	16	37	8	21	29	25	4
	elégtelen	7	19	1	13	9	12	—
Összes osztályzat:		81	81	25	81	81	70	11

*) Testgyakorlat alól 1 első meg

kozólag tantárgyanként.

t á r g y a k								Rendkívüli tárgyak		Összesen
Földrajzból	Történetből	Szabadk. rajz.	Mértani rajzból	Szépírásból	Énekből	Testgyakorlatból	Dolgozatok külföldi alakjából	Latinból	Francia nyelvből	
1	—	6	6	3	3	1	5	—	—	41
1	—	7	9	9	4	11	4	—	—	62
4	—	14	14	14	14	16	20	—	—	138
18	—	9	8	11	16	8	7	—	—	137
13	—	1	—	—	—	—	1	—	—	65
—	—	5	3	2	1	—	2	—	—	23
2	—	5	6	5	2	5	—	1	—	40
4	—	7	10	7	7	11	11	1	—	86
10	—	2	—	5	9	—	6	—	—	70
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
2	1	4	5	—	1	1	2	—	1	29
4	4	7	7	6	4	4	4	1	1	59
4	7	2	2	7	5	8	6	—	2	68
4	2	1	—	1	4	1	2	—	1	40
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
2	5	3	3	—	2	—	2	—	1	33
3	1	3	2	—	3	3	2	—	2	38
—	2	5	5	—	4	6	5	—	3	44
6	3	—	1	—	2	2	2	—	1	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	6	18	17	5	7	2	11	—	2	126
10	5	22	24	20	13	23	10	2	3	199
12	9	28	31	28	30	41	42	1	5	336
38	5	12	9	17	31	11	17	—	2	282
16	—	1	—	—	—	—	1	—	—	79
81	25	81	81	70	81	77	81	3	13	1022

3 második osztályos fel volt mentve.

VIII.

JÓTÉKONYSÁG.

Intézetünk jótévőinek sorában első helyen Ó-Kanizsa nagyközsége említendő, a mennyiben polg. iskolánk fenntartási költségein kívül annak felszereléséről, taneszközökkel való ellátásáról állandóan gondoskodik. A község jóakaratából az iratkozott összes növendékek teljesen tandíjmentesen látogatták iskolánkat, nem fizettek beiratási s könyvtári díjakat sőt 38 szegénysorsu tanuló egész évre a szükséges tankönyveket is kölcsön kapta. Év végén 25 frtot boesájtott a tanító-testület rendelkezésére, hogy a magaviseletben és szorgalomban érdemesebb növendékek ez irányú törekvésükért megjutalmaztassanak.

Az „Ó- és Török-Kanizsai Takarékpénztár“ szokott 20 frtnyi adományával könyvtárunk gyarapításához járult.

Dr. Roxer Gyula és neje, szül. Korossy Janka alapítványának 5 frtnyi kamatját — mint minden évben úgy az idén is — intézetünknek egyik szegénysorsu kifogástalan magaviseletű és szorgalma által kiváló tanulója kapta jutalmul. Ugyanesak Dr. Roxer Gyula az általa más évekkal ezelőtt adott rovar- és növénygyűjteményeket kiegészítette.

Lampel Róbert ur, fővárosi könyvkereskedő 3 disz-művet küldött szegénysorsu és szorgalmas növendékek jutalmazására.

Voltak családok, kik a vidékről jövő szegénysorsu tanulók megélhetését biztosították azáltal, hogy felváltva étellemezték és ruházták.

Egyes növendékek pedig az éremgyűjteményt gyarapították adományuk által.

Fogadják e nemes szívü jötevők az intézetnek és a tanári karnak leghálásabb köszönetét.

IX.

JUTALMAZÁS.

A jó magaviseletnek, a szorgalomnak és a tanulási előhaladásnak megjutalmazására rendelkezésünkre állott egy 5 frtos pénzjutalom és 20 kötet diszmű.

A tanító-testület június hó 18-án tartott értekezletén a jutalmakat a következőknek ítélte:

Az I osztályból:

- Bata Istvánnak: „Szabadságharcz hősrégi“-t,
Michelsz Fülöpnek: „Ezeregy éjszaka“ művet,
Michelsz Jánosnak: „600 magy nemz. dal“-t,
Sőregi Jánosnak: „Petőfi költeményei“-t és
Törteli Józsefnek: „Andersen újabb meséi“-t.

A II osztályból:

- Barta Józsefnek: „Szabadságharcz hősrégi“-t,
Deutch Károlynak: „Szabadságharcz hősrégi“-t,
Katoná Istvánnak: „Classicus ókor mondái“-t és
Popovits Ivánnak: „Jelki András kalandjai“-t.

A III. osztályból:

- Bakota Péternek: „Szabadságharcz hősrégi“-t,
Bukálovits Jánosnak: „Szabadságharcz hősrégi“-t,
Csuka Sándornak: „Utazás a Föld középpontja felé“ cz. művet.

Feisthammel Károlynak: „Történelmi életrajzok“ cz. művet,

Menning Miklósnak: „Költők lugasá“-t és

Popovits Dusánnak: „A rejtelmes sziget“ czimü munkát.

A IV. cszt lyból:

Hegedüs Bálintnak: „Vörösmarty költeményei“-t,

Richtmann Aladárnak: „Plutarchos életrajzai“-t,

Reichlinger Endrének: „Ősregék“-et,

Singer Árminnak: „Magyar Pantheon“ cz. művet és a Dr. Roxer alapítvány 5 frtos kamatját és

Szabó Győzőnek: „Ezer év“ czimü munkát.

Fogadják az adakozók a jutalmazottak nevében leg-hálásabb köszönetemet azon kéréssem kíséretében, hogy a szellemi fejlődés e nemes versenyében kiválóbb növény-dékek kitüntetését, megjutalmazását, a jövőben is tegyék lehetővé!

X.

Leltár.

Mult évi értesítőnkben tett ígéretemhez képest az ó-kanizsai közs. polg. fiúiskolának vagyoneleltárát a következő csoportosításban van szerencsém bemutatni :

A) Iskolai butorzat.

2 tanári asztal ; 1 író-asztal ; 5 tantermi asztal ; 2 irodai szekrény ; 3 taneszköz-szekrény ; 1 könyvtári szekrény ; 12 nádfonatu szék ; 14 fogas ; 1 térképtartó állvány ; 2 tornaeszköz-állvány ; 4 isk. tábla ; 5 pódium ; 31 háromülékes fapad ; 7 kétülékes fapad ; 2 viztartó edény, 1 viztartó hordó, 1 kettős létra, 4 órarend-keret, 5 hőmérő, 4 lámpa és egyéb házi eszközök u. m. széntartók, szénlapátok, sártisztítók, köpőládák, dézsa, kályhák.

Irodai felszerelések : tintatartók, vonalzó, ügyviteli könyvek, nyomtatványok, pecsétek, rajz-eszköz.

B) Taneszközök :

I.

Számtani- és mértaniak :

1 métermérték falitáblája ; 1 hosszú favonalzó ; 1 háromszög-vonalzó fából ; 2 fakörző nagy, 1 szög-

mérő horganyból, 50 jegeczminta fából, 18 sodronyminta, 1 vasállvány a sodronymintákhoz, 24 mértani testminta.

II

Természettrajzok:

a) állattaniak:

1 szétszedhető szív, 1 szétszedhető szem, 1 szétszedhető hallószerv, 1 bőrátmetszet nagyítva, 1 alsó álkapocs fogakkal, 5 agyvelő különböző helyzetben és metszetben, 4 fej különböző metszetben, 1 szétvehető tüdő szívvel, 4 gége különböző oldalról tekintve, 7 különféle izület, 1 szétvehető törzs, 1 kitömött majom, 1 kitömött denevér, 1 kitömött sün, 1 kitömött görény, 1 nyulláb, 2 csülök, 1 kitömött bagoly, 1 kitömött zöld harkály, 1 kitömött citr. sármány, 1 kitömött jégmadár, 1 kitömött hamvasvarju, 1 kitömött bagoly, 1 kitömött fogoly, 1 kitömött örves galamb, 1 kitömött fekete szárcsa, 1 kitömött ezüst sirály, 1 kitömött révész madár, 1 kitömött kígyó, 1 kitömött teknősbéka, 1 kitömött gyík, 1 kitömött béka, 2 rovargyűjtemény 300 db. rovarral, 1 lepkegyűjtemény 200 db. lepkével, 1 tokban a selyemhernyó és fejlődése, 1 tokban a méh és fejlődése, 15 polyp és korall, 1 gyermekkoponya, 1 kitömött kakuk.

b) növénytaniak:

48 db. szinezett táblán a következő növények: 1 turbán liliom, 1 farkas boroszlán, 1 erdei fenyő, 1 mocsári gólyahir, 1 kocsános tölgy, 1 burgonya, 1 dohány, 1 komló, 1 nagy virágú paszuly, 1 nadragulya, 1 bodzafa, 1 orvosi székfű, 1 gyökönke, 1

hársfa, 1 juharfa, 1 fehér és sárga tavi rózsa, 1 vadrózsa, 1 ibolya, 1 len, 1 szamócza, 1 réti boglárka, 1 czipruslevelű fűtej, 1 pizske, 1 mezei kátáng, 1 jegenye fenyő, 1 buza, 1 zab, 1 tarka kosbor, 1 mogyoró, 1 örökzöld és harangvirág, 1 almafa, 1 bükkfa, 1 borsó, 1 kender, 1 meggyfa, 1 retek és repeze, 1 szőlő, 1 pipacs és kerti mák, 1 czukorrépa, 1 gyilkos csomorika, 1 piros gyüszüvirág, 1 kukoricza, 1 kávécsérje, 1 theacsérje, 1 gyapotcsérje, 1 kankalin, 1 buzavirág, 1 pohánka, 2 herbárium, 1 hármas nagyító.

c) ásványtaniak :

1 kősó, 1 silvit, 1 kálsalétrom, 1 nátri salétrom, 1 sziksó, 1 keserűsó, 1 csuda vagy glaubersó, 1 timsó, 1 rézgálicz, 1 vasgálicz, 1 borax, 1 mészpát, 1 izlandi pát, 1 carrarai márvány, 1 mészkő, 1 cseppkő, 1 mésztuffa, 1 kréta, 1 márga, 1 márgapala, 1 hidraulikus mész, 1 aragonit, 1 vasvirág, 1 borsókő, 1 barnapát, 1 kristályos gipsz, 1 réteges gipsz, 1 rostos gipsz, 1 alabástrom, 1 égetett gipsz, 1 folyópát, 1 apatit, 1 sulypát, 1 földpát, káliumföldpátok: 1 adulár, 1 amazonkő, 1 holdkő; nátriumföldpátok: 1 albit, 1 oligoklasz; calciumföldpátok: 1 andesin, 1 labradorit; 1 hegyi jegecz, 1 mármárosi gyémánt; 1 bányavirág, 1 amethist, 1 citrin, 1 füsttopáz, 1 morion, 1 rózsquarcz, 1 tejquarcz, 1 prazem, 1 avanturin, 1 chalcedon, 1 karneol, 1 onix, 1 heliotrop, 1 tüzkő, 1 szárukő, 1 jaszpis, 1 achát, 1 lidiai kő, 1 quarcz homokkő, 1 közönséges quarcz, 1 közönséges opál, 1 nemes opál, 1 üveg-opál, 1 tej-opál, 1 fa-opál, 1 tűz-opál, 1 viasz-opál, 1 porcellánföld, 1 agyag, 1 csiszolópala, 1 szénpala, 1 sárga-föld, 1 zöld-föld, 1 vörös-föld, 1 közönséges szerpentin, 1 nemes szerpentin, 1 káli-csillám, 1 zsirkő, 1 csillámpala 1 magnesium-csillám, 1

chlorit-csillám, 1 közönséges amphiból, 1 azbeszt-amphiból, 1 sugárkő, 1 augit, 1 olivin, 1 közönséges gránát, 1 csehgránát, 1 nemes gránát, 1 grossulár gránát, 1 tíroli gránát, 1 turmalin, 1 topáz, 1 korund, 1 arany, 1 írásércz, 1 nagyágit, 1 ezüst, 1 veres ezüstércz, 1 ezüstkéneg, 1 rideg ezüstércz, 1 arzén-savas ezüstércz, 1 platina, 1 higany, 1 zinóber, 1 réz, 1 rézbádog és sodrony, 1 vörös rézércz, 1 rézfényle, 1 rézkéneg, 1 fakőercz, 1 malachit 1 rézla-zur, 1 ólom, 1 ólomkéneg, 1 fehér ólomércz, 1 ólom-oxid, 1 ón 1 stanniol, 1 ónkő, 1 horgany 1 horgany kéneg, 1 horgany pát 1 meteorkő, 1 mágnesevaskő, 1 vörös vasércz, 1 barna vasércz, 1 vaspát, 1 vaskéneg, 1 öntött vas, 1 kovácsolt vas, 1 aczél, 1 barnakő, 1 arsenkobalt, 1 kobaltvirág, 1 kobaltin, 1 nickel, 1 arsennickel, 1 antimon, 1 antimonit, 1 arzen, 1 arzenopirít 1 realgar, 1 auripigment, 1 természetes kén, 1 kénvirág, 1 rudkén, 1 graphit, 1 anthraczit, 1 fekete v. kőszén, 1 fénylő v. szurokszén, 1 barnaszén, 1 paraffin, 1 kátrány, 1 turvfa v. közeg, 1 petroleum, 1 földszurok, 1 borostyánkő, 1 naftalin, 1 gránit finom szemű, 1 gránit öreg szemű, 1 gránit-por-fir, 1 szieinit, 1 diorit, 1 diabaz, 1 porfir, 1 melafir, 1 trachit, 1 obszidian, 1 szurokkő, 1 habkő, 1 zöldkő, 1 alunilos trachit, 1 quarczitos, trachit, 1 kaolinos trachit, 1 bazalt, 1 gneisz, 1 gneisz gránit, 1 csillámpala, 1 homok, 1 homokkő, 1 hömpöly, 1 conglomerát, 1 dara, 1 breccia, 1 tályag, 1 agyag, 1 lósz, 1 agyagpala, 1 forasztócső sárgaérczből két platina csucscsal, 1 kis üvegbura, 1 hengeredény üvegből, 50 drágakő utánzat tokban, 15 gyémánt utánzat tokban, 10 keménységi fokozat tokba n.

III.

Természettaniak :

1 méterrend, 1 szétszedhető köbdecimeter, 1 üres dm³. 8 súlypontidom, 1 Neumann-féle tizedes mérleg, 1 mérleg Hunter szerint, 1 hydrostatikai készülék, 8 különféle csiga, 1 lejtőszik Frick szerint, 1 a mozgások összetételére szolgáló készülék Leminger szerint, 1 ejtőgép Galilei szerint, 1 metronom, 1 centrifugálgép öt mellékkészülékkel, 1 pörgettyű Schmidt szerint, 1 ütközőgép Daguin szerint, 1 Pascal-készülék (fenéknyomás), 1 Segner-kerék egyuttal szökőkut, 1 készülék a folyadékok felhajtó erejének kimutatására, 1 készülék a hajcsővesség kimutatására 1 pyknometer, 1 sulyűrűségmérő Nicholson szerint, 1 hydraulikus kos üvegből, 1 Toricelliféle készülék, 1 készülék Mariotte törvényének kimutatásához, 1 légsűrítő, 1 Herónlabda, 1 gáztartó üvegből, 1 Tyndallféle készülék a hővezető-képesség kimutatására, 1 Davy biztosító-lámpa, 1 gőzgépminta, 1 légtűzszerző, 6 Chladni lemez üvegből, 1 kaleidoskop, 1 vájt tükör, 1 domboru tükör, 6 különböző lenese, 1 földtani tájoló, 1 forasztócső két platinesucscsal, 1 üvegbura, 1 hengeredény, 1 higanybarometer, 1 aneroïd-barometer, 1 Berzélius-féle lámpa. Üvegcsövek, kautschukcsövek és dugók. Fogók, reszelő, és kalapács.

IV.

Földrajziak és történelmiak :

1 Osztr. Magy. Monarchia térképe, 2 Magy. korona országainak térképe, 1 Bácsmegye térképe, 2 Európa f. térképe, 1 Ázsia f. térképe, 1 Amerika f. térképe 2 részben, 1 Afrika f. térképe, 1 Ausztrália f. térképe. 1 térkép a Föld két fél gömbjéről, 1 nagy

földgömb delejtüvel, 1 planetárium, 1 Európa a népvándorlás idejéből, 1 Európa a honfoglalás idejéből, 1 Magyarország Szt. István korából, 1 Európa a keresztes hadjáratok idejéből, 1 Európa a renaissance és Mátyás király korából, 1 Magyarország Mátyás király korából, 1 Magyarország a török uralom legnagyobb kiterjedése korából, 1 kép a koronáról és a koronázási jelvényekről, 1 kép Vajda-Hunyad váráról, 1 kép a lőcsei városházáról.

V.

Rajz és szépírási taneszközök:

7 füzet rajzminta Bayr és Wunderlich szerint, 139 lap rajzminta Vidéky-féle, 45 lap magyar díszítő styl (Huszka), 60 lap diszitményi rajzminta Hermes-féle, 480 tájképminta Hermes-féle, 180 lap állatminta Hermes-féle, 462 lap alakminta Hermes-féle, 324 növényminta Hermes-féle, 48 drb. papirmache minta, szépírási mintafüzet.

VI.

Ének és tornaeszközök:

1 fiszharmónium öt változattal, 30 pár vasulyzó, 30 drb. bükkfabot, 1 beállítható álló korlát, 1 bak, 1 ugródeszka, 1 ugrómércze.

C) Könyvtárak.

I.

Tandri könyvtár.

26 kötet Kisfaludy-társaság évlapjai, 2 k. Athenium kézi lexikon, Dr. Acsády. 1 k. latin szótár,

Dr. Finály. 1 k. latin kézi szótár, Veress. 2 k. magyar és német szótár, Dr Ballagi 2 k világirodalom történet, Scherr 31 füzet magyar irodalomtörténet, Beöthy 2 k magyar irodalomtörténet, Bodnár. 2 k magyar Helikon, Dr Zolyomi. 1 k. Magyar Helikon, Helmar. 2 k Lukács Móricz munkái, Gyulai. 4 k Kossuth, Irataim az emigrációból 1 k magyar hölgyek életrajzai, Endrődi. 8 k Arany J összes munkái 4 k. Arany J. hátrahagyott iratai és levelezése 8 k Kisfaludy S minden munkái. 6 k. Kisfaludy K minden munkái. 6 k Vörösmarty összes művei 4 k Petőfi S költeményei 4 k. Tompa M. összes költeményei 4 k Kölcsey F minden munkái 1 k. Az ember tragédiája, Madách 1 k. Virág B poétái munkái 2 k. magyar századai, Virág B 5 k, Kazinczy F összes munkái. 3 k. Bajza összegyűjtött munkái. 1 k. Gondolatok, B. Eötvös 3 k. Magyarország 1514-ben, B. Eötvös, 3 k. A falu jegyzője. B Eötvös. 1 k. A karthausi, B Eötvös 1 k, Eötvös költeményei. 1 k Berzsenyi D munkái. 1 k. Törökorsz levelei, Mikes K. 1 k. Mulatságos napok, Mikes K 1 k. Révay M. elegyes versei. 2 k A rajongók, Kemény Zs 1 k. Özvegy és leánya, Kemény Zs 1 k. Ködképek a kedély láthatárán, Kemény Zs. 1 k Abafi, Józsika M 1 k Az utolsó Bátor, Józsika M. 1 k. A Csehek Magyarországon, Józsika M 1 k. Eszther, Józsika M. 1 k. Zöld vadász, Józsika M. 1 k. Nagy idők, nagy emberek, Vas Gereben. 1 k. A nemzet napszámossai, Vas Gereben 1 k. Filozófiai irók tára: Descartes, Schopponhaner, 1 k. Filozófiai irók tára: A bölcsészet Magyarországon. Kant prolegomenái, — Jókaitól; 1 k. Utazás egy sírdomb körül 1 k Szabadság a hó alatt 1 k Egész az északi pólusig. 1 k. Erdély aranykora. 1 k. Az új földesur 1 k. A kőszívü ember fiai. 1 k. A kém. Cooper. 2 k Amerikai humoristák, Twain. 1 k. Nu-ma Roumestán, Daudet. 1 k. Esztike kisasszony

profeszora, Pálfi 1 k. A proletárok, Csiky. 1 k. Bátori Mária, Dugonits. 2 k. Copperfield D. személyes élettörténete, Dickens 3 k. Nickleby M és családjának élete, Dickens 1 k. Ányos P költeményei 1 k. Bánk bán, Katona. 1 k. Kis János életéből, Gyulai P. 1 k. A fejedelem keresztlány, Pálfi. 1 k. Szerelem és hiuság, Liliomfi és Fanny hagyományai, Olesó könyvtár. 1 k. Kegyencz, egy falusi nótáros bécsi utja és Csikós, Olesó könyvtár. 1 k. Az ellenállhatlan, Csiky. 1 k. Bánk bán magyarázatokkal, Katona. 1 k. A trónkereső, Szigligeti. 1 k. Kossuth L. élet és működése, Cracza. 1 k. Deák F, élete, Pulszky. 1 k. A kelet népe, Széchenyi. 1 k. Egyetemes és részleges aesthetika, Dr. Bihari. 1 k. Rendszeres széptan, Beöthy. 1 k. A drámai középfaok elmélete, Névy. 1 k. A komédia elmélete, Névy. 1 k. Verstan és aesthetika, Baráth. 1 k. Toldi nyelvi magyarázatokkal, Lehr. 1 k. Emlékbeszéd, Gyulai. 1 k. Színműírók és színészek, Beöthy. 1 k. A tragikum, Rákosy. 1 k. Müller M. felolvasásai a nyelvtudományokról, Steiner. 1 k. Több világosságot, Last. 1 k. Társadalmi elméletek és eszmék, Medveczky. 1 k. A balladáról és egyéb tanulmányok, Greguss. 1 k. Arany J. balladái, Greguss 1 k. Vörösmarty életrajza, Gyulay. 1 k. Kosuth L. élete és pályája, Áldor. 1 k. Irodalmi tanulmányok, Salamon. 3 k. A deduktív és induktív logika rendszere, Mill J. Stuart. 1 k. Aesthetikai dolgozatok, Névy. 1 k. Shakspere pályája, Greguss. 1 k. Hiador költői művei 1 k. Képek a boszniai életből, Türr. 9 k. képes világtörténet, Ribári, Marczali. 1 k. Az emberi mivelődés története, Szatmáry. 2 k. A világtörténelem napjai, Pesty 1 k. A magyar királyi szék betöltése, Salamon. 1 k. A magyar vezérek kora, Szabó. 1 k. A honfoglalás története, Borovszky. 3 k. A magyar birodalom term. visz. leírása, Hunfalvi. 1 k. Magyarország oknyomozó története, Dr. Ribáry. 3

k. A magyar nemzet története, Jókai. 1 k. A világnak közöns. históriája, Gr. Gvadányi. 1 k. Világtörténelem, Duruy. 1 k. A magyarok eredete., Vámbéry 1 k. Az apostolok, Renán. 1 k. A régi székelység, Szabó. 1 k. Magyarország a török hódítás korában, Salamon. 3 k. A Föld és népei, Hellwald. 2 k. Séta a világ körül, B. Hübner. 1 k. Keleti éetképek, Vámbéry. 1 k. A föld és az ember, Ratzell. 1 k. Magyarország pókfaunája, P. Hermann. 1 k. Tanulmányok a véglények köréből, Entz. 1 k. Műszaki Mechanika, Dr. Ritter. 1 k. Kísérleti természettan, Kant. 1 k. Die Elektrizität im Dienste der Menschheit, Dr. Urbanitzky. 1 k. A lokomobilok kezelése, Lázár. 1 k. Kísérleti vegytan, Dr. Say. 1 k. Szervetlen Chémia, Dr. Lengyel. 1 k. Gazdasági műszaki vegytan, Wagner. 2 k. Az ember származása és kiválása., Darwin. 1 k. Állattan, Paszlavszky. 1 k. Növénytan, Dr. Prantl. 1 k. Ipari és keresk. növények ismerete, Dr. Bodiczky. 1 k. Magyarország ásványai, Tóth. 1 k. Ásványtan, Dr. Szabó. 1 k. Geológia, Dr. Szabó, 1 k. Közöns. számtan, Dr. Lutter. 1 k, Algébra, Dr. Császár. 1 k. Geométria, Dr. Császár. 1 k. A felsőbb mennyiségtan alapvonalai, Weisz J. 1 k. A nemzetgazdaságtan rendszere, Kautz. 1 k. Népszerű tudományos előhaladások, Helmholtz. 1 k. A csilagászat elemei, Inczédy. 1 k. Népszerű csilagászat, Molnár. 1 k. Elméleti és gyakorlati összhangzattan, Ábrányi. 1 k. A magyar zene sajátságai, Ábrányi. 1 k. A magyar labda játékok könyve, Porzsolt. 1 k. Általános áruisme, Dr. Koós, 1 k. Szín és színharmónia, Taufferner. 1 k. Az olajfestészetről, Czike. 1 k. Az egyszerű és kettős könyvvitel tankönyve, Novák. 1 k. Iparos gazdasszonyok és gazdák könyve, Kubinyi. 1 k. Twist Olivér, Dickens. 1 k. A versszavalás, Szász. 1 k. Váltóisme és váltógyakorlat, Róser. 1 k. Das elektrische Licht, 1 k. Telephon, mikrofon, radi-

ophon, 1 k. Elektrische Beleuchtungs Anlagen, 1 k.
 Materialien für Kostenvoranschläge, mind az'öt mű Dr.
 Urbaniczky-tól. 1 k. A kertészet általános kézikönyve,
 Jäger. 1 k. Űstökösök és meteorok, Dr. Darvai. 1
 k. A mi az embert környékezi, Hoitsy. 1 k. R felfe-
 dezések és találmányok könyve, Dr. Bardócz. 1 k.
 A nagy természet és a kicsiny ember, Hoitsy. 1 k.
 Orvosi szobagymnastika, Dr. Schréber. 1 k. zené-
 szeti műszótár, Golt. 6 lap jegeczhálózat 1 k. Ilim-
 fy szerelmei, Kisfaludy S. 1 k. Régi magyar legen-
 dák tára, Toldy. 1 k. A Szörény vármegyei hajdani
 oláh kerületek, Pesty. 1 k. Einführung in die Me-
 chanik, Undeutsch. 1 k. Irataim az emigrációból,
 Kosuth. 15 k. Világtörténet. Cantu Caesar. Budapes-
 ti Szemle 1857-től 1869-ig és 1873-tól 1895-ig, 4
 k. Shakspere művei, fordították többen. 5 k. Mo-
 liere művei 24 k. Nyelvtudományi közlemények.
 27 k. Természettudományi közlöny 1869-től 1895-
 ig. 11 k. Pallas lexikon. 1 k. Neveléstan, Felméri.
 3 k. A magyar nemzet története, Szilágyi. 1 k.
 Bánk bán, Katona. 1 k. Tüzetes magyar nyelvtan,
 Simonyi. 1 k. A magyar nyelv, Simonyi. 1 k. Nyelv-
 járások, Balassa. 2 k. Magyar határozók, Simonyi.
 23 k. Magyar nyelvőr. 1 k. Szájról szájra, Tóth. 2
 k. Népszerű csillagászat, Flammarion. 3 k. A
 Föld, Reclus. 1 k. Csillagászatni olvasmányok,
 Flammarion. 1 k. Sárga rózsa, Jókai. 1 k. Széche-
 nyi művei, 1 k. Nyelvtörténeti szótár. Andrees Hand-
 atlas. 1 k. Hitel. 1 k. Hunnia. 1 k. A kelet népe.
 1 k. Adó és két garas. 1 k. Politikai Programm.
 1 k. A magyar közlekedésügy. 1 k. Vízszabályo-
 zási munkák, Nendtvich. 1 k. Az Osztr. Magyar ál-
 lamvasuttársaság magyarországi uradalmának leírása,
 Vasut társaság. 1 k. Politikai Szemle, (1848.). 1
 k. Selyemtenyésztésünk fejlődése. 1 k. Alkotmány és
 Szabadság. 1 k. Emlékirataim, Madarász. 1 k. Re-
 né, Atala és Pascal gondolatai, Olcsó könyvtár. 1

k. Emlékkönyv, Házi könyvtár. 1 k. Vers-gyűjtemény. 1 k. A magyar Sion ősei, Kóhalmi-Klimstein. 1 k. Ó-Kanizsa ismertetése, Appel. 1 k. A Mailáth-család tragediája, Gr. Mailáth. 1 k. A marosvásárhelyi polg. fiúisk. története, Nemes. 1 k. Száz politikai és történeti levél Horvátországról. Pesty. 1 k. Matematikai Repertorium, Fröhlich. 1 k. Kinematika, Fröhlich. 1 k. Dynamika, Fröhlich.

II.

Ifjúsági könyvtár.

Hoffmann Ferencztől: 1 k. A barátság áldozata. 1 k. A becsületszó. 1 k. A becsület utja. 1 k. A hű barát erős támasz. 1 k. A hű sziv. 1 k. A jó fiu. 1 k. A jó tett is meghozza kamatját. 1 k. A két hű barát. 1 k. A munka jutalma. 1 k. A szenvedések iskolája. 1 k. A szokás hatalma. 1 k. Az elveszett fiu. 1 k. Az ezüst garas. 1 k. Az igazság napf. jó. 1 k. Az Inka kincse. 1 k. Egy család története. 1 k. Egy levél a szentírásból. 1 k. Isten nem hagyja el az övéit. 1 k. Jó emberek. 1 k. Ki mint vet, úgy arat. 1 k. Próbák. 1 k. Régi jó idők-ből. 1 k. Szorgalom és restség. 1 k. Tiszteld atyádat és anyádat. Hóker Oszkártól: 1 k. Saját erejéből. 1 k. Adjatok hálát az égnek. 1 k. Tedd a helyest. 1 k. Szegény és gazdag, Hoffman F. 1 k. A Balasa-halom, Szezelemhegyi Tiv. Schmid Kristóftól: 1 k. A piros tojások. Genovéva. 1 k. Eustáchiusz. 1 k. Paulina. A kalászszedő leány. A légy. 1 k. Timót és Philemon. A drágakövek. A sajtóhiba stb.; 1 k. Jozafát. A fülemile. 1 k. Az eper. A kis kémenyseprő. A virág koszoru. stb.; Forgób.-tól. 1 k. A kakuk óra. Egy lukas hatos története. 1 k. Grimm kis mesekönyv. 1 k. Kis szindarabok. 1 k. Aesopus. Tanulságos mesék. 1 k. Matyi és Peti. 1 k.

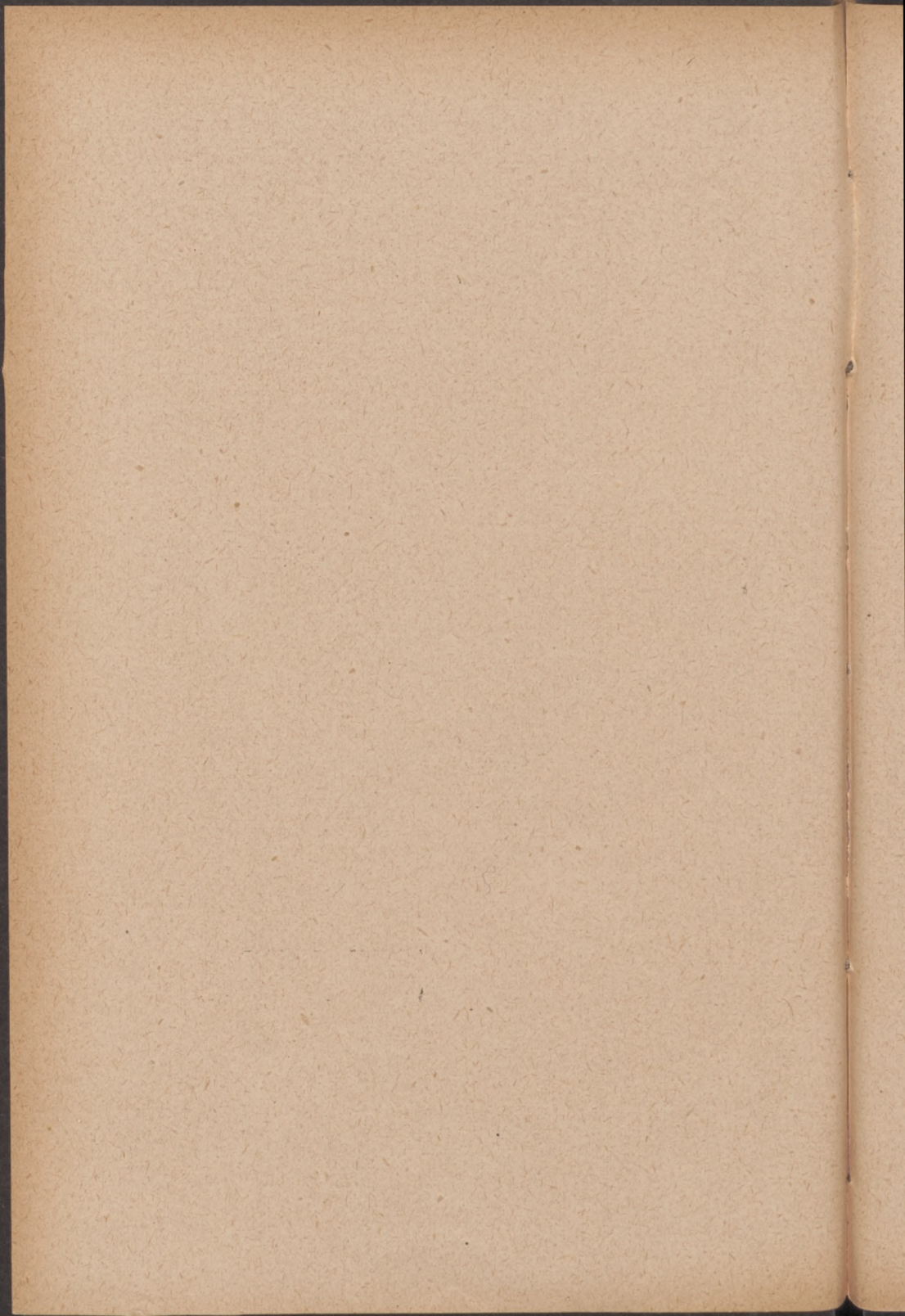
Aranyhegy. 1 k. Fr. tündérmesék. 1 k. Két karácsony este. 1 k. Rosszesont Ferke kalandjai. 1 k. Regék. 1 k. Robinson Crousse, Endrei Zsolt. Zemp-léni. P. Gy.-tól: 1 k. Vitorlás a föld körül. 1 k. A rézbőrű bosszuja. 1 k. A grófkisasszonyka. 1 k. Lelkesítő példák. 1 k. A muzsikus gyermek. 1 k. Andersen válogatott meséi, Gaál Gy. 1 k. Hanff Vilmos válogatott meséi, Sárosi K. Kárpathi Z.-tól: 1 k. Meseforrás. 1 k. Ezeregy éj. 1 k. Bőrharisnya történetek, Hevesi J. 1 k. Az afrikai embervadász. Brodi S.-tól: 1 k. Kis Almanach. 1 k. Almanach. III. évfolyam: Marryat-tól; 1 k. Deák Ferkó története. 1 k. Rüstig Zsigmond 1 k. Egy magyar diák élete, Donászy F. 1 k. Don Quijotte de la manch. Radó A. 1 k. Tamás urfi kalandjai, M. Twain. 1 k. Magyar László utazásai és k. Banffi J. 1 k. Huckleberry kalandjai, M. Twain. 1 k. Az utmutató, Vachott. 1 k. A vadölő, Cooper J. 1 k. Görög regék, Komáromi L. 1 k. A vadfogó, Br. Eötvös J. 1 k. Az utolsó mohikán, Cooper J. 1 k. Fény és ború, Remellay G. Jókai Mortól; 1 k. A fránya hadnagy. 1 k. A rútak rújtja. 1 k. A szegénység útja. 1 k. A magyar világból. Fésüs Gy.-tól: Jánossy Pál. 1 k. Sasszárnyakon. 1 k. A magyar világból. 1 k. András a szolgaleány.

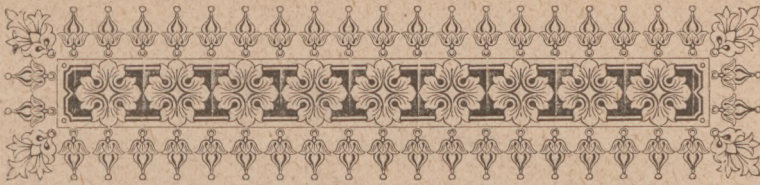
D) Tankönyvek és egyéb eszközök.

18 drb. katekizmus. 20 drb. bibliai történet. 7 drb. Szertertástan. 31 drb. Magyar nyelvtan, Deme. 30 drb. Magyar olvasókönyv, Dr. Gööz. 18 drb. Latin nyelvtan, Dávid. 18 drb. Latin olvasókönyv, Dávid. 6 drb. Tacitus, Dávid. 6 drb. Klassikus szemelvények, Dávid. 31 drb. Német nyelvképző I. és II. rész, Szirmai. 31 drb. Számtan I. II. és III. rész, Szuppán. 2 drb. Mértan I. és II. rész, Szuppán. 8 drb. Szemléltető geometria, Wohlrab. 21 drb. Nö-

vénytan, Báthory. 10 drb. Állattan, Báthory. 21 drb.
Ásványtan, Róth. 12 drb. Földrajz I. rész, Balló.
17 drb. Földrajz II. rész, Simonyi. 8 drb. Német
nyelv, Ballagi. 8 drb. Magyartörténet, Baróti. 9 drb.
Arany lant, Harrach. 12 drb. Latin-magyar és ma-
gyar-latin szótár. 5 drb. Toldi, Lehr. 8 drb. Irálytan
Deme. 5 drb. Német nyelv, Ballagi. 5 drb. Algebra.,
Dr. Schmiedt. 5 drb. Természettan, Ekkert. 5 drb.
Világtörténet, Ribáry. 5 drb. Földrajz, Lád. 23 drb.
rajzeszköz. 32 drb. lapos vonalzó. 64 háromszög
vonalzó.

XI.

ÉRTESÍTÉS AZ 1898/99. TANÉV MEGKEZDÉSÉRŐL.

4) Rendes tanulókra vonatkozólag :

Polgári iskolánk a jövő tanévben is négy osztállyal fog megnyilni. A beiratások a jelentkező tanulókra nézve szeptember hó 1-én kezdődnek s tartatnak szeptember hó 3-ig bezárólag, naponként délelőtt 8—11 óráig a polg. isk. igazgatói irodájában. Ugyanakkor tartatnak az I. osztályba lépők felvételi vizsgálatai a melyek díjmentesek.

A magánvizsgálatok szept. hó 5-én, egyéb felvételi, esetleg javító- és pótvizsgálatok szeptember hó 6-án és 7-én délelőtt 8—11 óráig fognak tartatni és díjmentesek. A rendszeres tanítások pedig szeptember hó 9-én az ünnepélyes „Veni sancte“ után, az iskolai fegyelmi és rendtartási szabályok felolvasása és kellő megmagyarázásával kezdődnek.

A tanulók és a felvétel feltételei.

1. §.

Az intézet növendékei rendes és magántanulók.

2. §.

A rendes tanulók felvétele szeptember hó fentjelzett napjain történik. A felvételre kitűzött első nap után

10 napig csak igazolandó alapos okoknál fogva veszi fel a tanulókat az igazgató, azontul rendkívüli esetekben a tanító-testület ajánlatára csakis iskolaszéki, illetve tanfelügyelői engedéllyel. Utólagos felvételek csak tanfelügyelői engedéllyel történhetnek, ha az illetők az időközben elhaladott tanulmányok ismeretét szóbeli díjmentes vizsgán igazolják.

A felvétel feltételei.*)

3. §.

1. Az iskolai év a polgári iskolában szeptember 1. napján kezdődik s tart a következő év június hava végéig.

2. A polgáriiskola első osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet be:

a) a ki legalább életének 9. évét betöltötte;

b) kinek az elemi- (nép) iskola negyedik osztály számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van s ebbeli ismereteit e végre elrendelt felvételei vizsgálat útján igazolja.

3. A polgári iskolába lépő tanuló, bármely nemzetiséghez tartozik, köteles a magyar nyelvet is tudni annyira, hogy a törvény által ezen iskolában elrendelt magyar nyelvi oktatásban fennakadás nélkül részt vehessen.

4. A polgári iskola bármely osztályába bevétetik minden oly tanuló, a ki koránál fogva az általa kijelölt osztályba beillik és azon osztályban megkívántató előkészültségről vizsgálat útján bizonyítást tesz.

5. A középiskolából a polgári iskolába átlépni kívánó tanuló felvétetik:

a) elsőrendű bizonyítványa alapján;

b) másodrendű bizonyítványa alapján, ha az illető tanuló gymnasiumban latin vagy görög nyelvből, reális-

*) Helybeliek nem fizetnek tandíjat, vidékiek azonban 10 frtot 2 részben. 5 frtot beiratáskor, 5 frtot febr. 1-én.

kolában francia nyelvből kapott elégtelen osztályzatot, de a többi tantárgyából legalább elégséges érdemjegye van.

A mennyiben azonban a középiskolák és a polgári iskola tantervei között lényeges eltérések vannak, melyek az átlépés alkalmával figyelmen kívül nem hagyhatók, azért a középiskolából polgári iskolába átlépő tanuló a polgári iskola megelőző osztályaiban előforduló azon tantárgyból, melyet a középiskolában nem tanult és mely a polgári iskola későbbi osztályaiban nem fog pótoltatni, felvételi vizsgálatra köteleztetik.

Ha a tanuló ezen felvételi vizsgálatnak azonnal való letehetésére nincs elkészülve, akkor neki elkészülés céljából az évi osztályvizsgálat idejéig terjedő határidő engedélyeztetik; osztályvizsgálatra azonban ily tanuló csak a felvételi vizsgálat előzetes sikeres letétele után bocsátatik.

6. Oly tanuló, a ki a középiskolában az 5. alatti b) pontban említett tantárgyakat leszámítva, egy vagy legfeljebb két tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, szintén felvehető a polgári iskola megfelelő magasabb osztályába, ha az 5. pont 4-ik kikezdésében említett tantervei különbözetből teendő vizsgálaton kívül azon tantárgyokból, melyekből elégtelen osztályzata van, a polgári iskolában a felvételt megelőzőleg sikeres felvételi vizsgát tesz.

Ezen esetben azonban a felvételi vizsgálatra bocsátáshoz a kir. Tanfelügyelő engedélye szükséges.

Ezen vizsgálat a polgári iskola szempontjából ejtettén meg, a középiskolában nyert elégtelen érdemjegy javítását nem vonja maga után, miért is a középiskolai bizonyítványra nem a szokásos javító záradék, hanem a hátulsó lapján az engedély, tantárgyak és felvételi vizsgálat eredményének idézésével csak a felvételi záradék vezetetik.

7. Oly tanuló, ki a középiskola valamely osztályát eredménytelenül ismételte s ennél fogva tanulmányait a

középiskolában nem folytathatja, a polgári iskolában az ismételt osztálynak megfelelő, sőt a mennyiben osztályzat tekintetében az 5. alatti b) pont vagy a 6. pontban támasztott felvételeknek megfelel, a következő felső osztályba is felvehető.

4. §.

A felvételnél megkivántatik a növendékek szülőjének, gyámjának vagy ezek helyettesének jelenléte. Azon szülők vagy gyámok, a kik nem a tanintézet székhelyén laknak, gyermekük vagy gyámoltjuk felvételekor kötelesek olyan alkalmas helyben lakó helyettest bejelenteni, a kire a házi felügyeletet illető kötelezettségeiket átruházták s a ki a tanintézet közléseit az ő nevében elfogadja és foganatosítja. — Az e tekintetben beállt változást a szülők vagy gyámok kötelesek az igazgatóval tudatni mint viszont az igazgató is köteles az illető szülők vagy gyámokat figyelmeztetni arra, ha változást vagy intézkedést lát szükségesnek.

5. §.

A beírást az összes tanulókra nézve az igazgató teljesíti, akinek akadályoztatása esetén az általa kijelölt helyettes eszközli.

6. §.

A felvételre jelentkezőknek kivétel nélkül magukkal kell hozniuk keresztlevelet, illetve születési bizonyítványt. Az első osztályba lépők, vagy a más iskolából jövők oltási, illetve újraoltási s a megelőző évben végzett tanulmányokról hiteles iskolai bizonyítványt tartoznak felmutatni. Továbbá tartozik minden növendék az arra illetékes orvos által díjmentesen kiállított bélyegmentes bizonyítvánnyal igazolni, hogy trachomamentes.

7. §.

A tanintézetbe felvett tanuló beiratkozása által aláveti magát az intézet rendszabályainak úgy, hogy ezek alól őt a szülők s ezek helyettesei sem menthetik fel.

8. §.

Szegénységüket szegénységi- illetve hatósági bizonyítvánnyal igazolni tudók tankönyvekkel és taneszközökkel fognak elláttatni az iskolafentartó által.

Latin és francia nyelv ezentul nem taníttatnak.

A tanulók előmenetelének megbirálása.

22. §.

A szülők évközben kétszer (Karácsonkor, Husvétkor) értesítő, a tanév végén pedig díjmentesen kiállított bizonyítvány által, tudósíttatnak a növendékek magaviseletéről, szorgalmáról és az egyes tantárgyakba tanusított előmeneteléről. — Mindegyik tanuló köteles ezen neki átadott értesítőt atyjának vagy helyettesének átadni, ki azt a kitűzött helyen nevének aláírása által láttamozza. A így aláírt értesítőt a növendék tartozik 14 nap alatt saját osztályfőnökének visszaadni. — Ezenkívül a növendék következetes hanyagságáról a szülők, vagy ezek helyettesei, a tanító-testület megállapodásából folyólag írásban értesíttetnek.

Vidéki szülők gyermekeik elhelyezése iránt teljes bizalommal fordulhatnak az igazgatósághoz.

B) A magántanulókra vonatkozólag:

A nmélt. vallás- és közokt. m. kir. Minisztérium 1895. évi 5009. sz. a. kiadott szabályrendeletnek idevonatkozó §-ai alapján, magánvizsgálatok évenként négyszer

tarthatók u. m: a tanév elején, karácsony és husvét táján meg a tanév végén. — A tanév elején iratkozó magántanuló a tanév végén minden külön kérelmezés nélkül tehet magánvizsgát. A tanév folyamán magánvizsgálatra jelentkező köteles vizsgaengedélyt kérő folyamodványt kellően felbélyegezve (szegénységi bizonyítvány alapján bélyegmentesen) és születési bizonyítvánnyal, további eddigi összes tanulmányairól szóló és a tanulmányok elvégzése, vagy megszakítása óta lefolyt idő alatti foglalkozását, erkölcsi tekintetben való kifogástalanságát igazoló hiteles bizonyítványokkal felszerelten azon polg. isk. igazgatójánál benyújtani, a hol vizsgálatot óhajt tenni. A kérvények Bácsmegeye kir. Tanfelügyelőjéhez czimzendők.

A vizsgálat írásbeli és szóbeli. Írásbeli kiterjed a nyelvi, számtani és művészeti tárgyakra, a szóbeli minden tárgyra mely azon osztály részére a tantervben elő van írva. Ének és testgyakorlat alul minden magánvizsgázó fel van mentve.

A magánvizsgálat díja az ó-kanizsai közs. polg. fiúiskolában egy osztályból 25 frt összevont vizsgálatnál 40 frt. Tandíj és beiratási díj nincsen.

Olyan magántanuló, a ki a részére engedélyezett magánvizsgálaton nem jelenik meg, vagy arról vizsgálat közben bármi okból visszalép, csak újabb folyamodás útján és csak a következő határidőben bocsátható ismét magánvizsgálatra. — A befizetett díjak visszafizetése vagy ezeknek az újra engedélyezett vizsgálatnál való beszámítására igényt nem tarthat.

Minden növendék csak azon vármegye területén fekvő polg. iskolánál nyerhet vizsgaengedélyt, melyben lakik: más megyebeli csak akkor, ha az illető megye területén polg. isk. nincs és ha azon polg. iskola a melyben magánvizsgát óhajt tenni földrajzilag legközelebb esik lakóhelyéhez.

XII.

IGAZGATÓI JELENTÉS.

(Felolvastatott a június hó 25-én tartott évrő ünnepelyen)

Igen tisztelt Hallgatóság!

Az iskolai évrő utolsó napja legalkalmasabb arra, hogy fejlődése kezdetén álló s máris sok akadálylyal küzdő intézetünknek évi működéséről számot adjak. Mindjárt jelentésemnek bevezető soraiban jelzem, hogy az imént befejezett 1897/98-ik tanév változásokban igen gazdag, de szerencsében nagyon szegény esztendő volt s hogy az általánosságban mégis kielégítő tanulásbeli eredmény csak a működésükben fáradhatatlan kitartó s a nemes munkában akadályt nem ismerő tanerők egyedüli érdeme.

Évi működésünkről s az ezt érintő egyéb körülményekről rövid jelentésemet a következőkben hozom a nyilvánosság elé:

Beiratások és a tanulók létszáma. A lefolyt tanév 1897. évi szeptember hó 1-én a beirásokkal vette kezdetét. Szeptember hó 15-ig iratkozott 89 rendes és 1 magántanuló, még pedig az első osztályba 39 rendes, a második osztályba 22 rendes, a harmadik osztályba 15 rendes és a negyedik osztályba 13 rendes és 1 magántanuló. E létszám az év folyamán kir. tanfelügyelői engedélylyel osztályonként következőképen változott: az első osztály 1 magántanulóval gyarapodott;

a második osztály 1 rendes és 1 magántanulóval; a harmadik osztály 1 rendes és 1 magántanulóval és a negyedik osztály 2 magántanulóval. Ezek beleszámításával az évi létszám volt 91 rendes és 10 magántanuló.

A rendszeres tanítások az ünnepélyes „Veni Sancte“ után szept. hó 9-én az iskolai fegyelmi és rendtartási szabályoknak felolvasása és kellő értelmezése után vették kezdetüket.

A felvett tanulók száma évközben leapadt 90-re, részben betegség és haladásképtelenség, részben a szülők elköltözése vagy ezekhez hasonló és méltánylást érdemlő esetek miatt, de mindenkor a szülőknek tudomásával.

A tanulók magaviselete és tanulásbeli előhaladása. Jó magaviselet, feltétlen szorgalom és engedelmeskedés az iskolai életnek, a haladásnak nélkülözhetetlen, hathatós tényezői. Hálát mondhatunk Istennek, hogy e nehéz iskolai évben ezen alapfelteteleket megadta s így egyetlenegy irányban sem emelhetünk számbavehető panaszt. Fordultak elő esetek, hogy szülőket gyermekeik hanyagságára a szokásos intőlapok útján figyelmeztettünk, mely eljárásunk számos esetben kedvező eredménnyel volt. Bővebbet az érdemjegyek rovata mond.

Egészségügy. Lefolyt iskolai évünk egészségügyi szempontból szerencsésnek mondható, a mennyiben a négy osztálynak 1299 órai mulasztása csak csekélyebb, rövid ideig tartó bajoknak eredménye volt. Fordult elő 2 himlő-eset és 11 növendéknél kisebb foku egyiptomi szembaj, mindamellett 91 növendéknek (év végi létszám) 1299 órai mulasztása, — a mi körülbelül 1 növendék évi szorgalomidejének felel meg — nem sok ahhoz, hogy elmúlt évet iskolánkra nézve egészségesnek ne jelezhetnők.*)

A tanító-testületben betegségi eset egyáltalán nem fordult elő.

*) Egy növendékre körülbelül 14 órai mulasztás esik.

Vallásügy. Iskolánk különböző hitfelekezethez tartozó növendékei a rendes hittani órákon kívül minden ünnep napjukon részt vettek saját felekezetük isteni tiszteletein és egyéb vallásos gyakorlatain. Elmaradásnak csakis betegség vagy más elfogadható okkal támogatott kimentés esetén volt helye. Általában a vallás-erkölcsi nevelésre mindenkor nagy súlyt fektettünk tudva, hogy az legbiztosabb alapja minden előhaladásnak.

Tantárgyak ellátása. A tanév öt rendes tanító működésével kezdődött s három rendes meg két óraadó fejezte azt be. A tantervileg előirt rendes tárgyakon kívül tanítottuk a latin- a francia- és az I. meg II. osztályban a német nyelvet mint rendkívüli tantárgyakat. E nagy felelősséggel járó nehéz munkát november hó 1-től fogva — a rajztanítói állásnak megüresedése folytán — négy tanító végezte s február hótól egy másik tanészéknek megüresedése után év végéig csak három rendes tanító és két óraadó. — Hála a Mindenhatónak, hogy e nehéz munka a tanítók buzgó és lelkiismeretes működése következtében eredményes befejezéséhez jutott. — A részletes tantárgy-beosztás „Tanító-testület“ czim alatt található.

Felügyelet. Iskolánk felett a főfelügyeletet a nmélt. Vallás- és közoktatásügyi Miniszter Bács-Bodrogh vármegye kir. Tanfelügyelősége által gyakorolja; személyeiben változás történt, a mennyiben Dr. Pacséri Károly behivatott a magas Minisztériumba, a honnan a hontmegyei tanfelügyelői hivatal vezetésére kiküldetett. Adja Isten, hogy e buzgó tanférfiu közoktatás-ügyünknek ezen új állásában az eddigieknél még nagyobb szolgálatokat tehessen.

A közvetlen felügyeletet közs. iskolaszékünk gyakorolta, mely testületnek a kebelében is többszörös változás állott be. Intézetünk jogos és méltányos igényeinek egyik kiváló előharczosa, a ki nemesak magas intelligenciájánál, hanem a tanügy érdekében tett többszörös ado-

mányozása által az elsők között vivott ki helyet magának iskolaszékünkben, sajnos — de ezen tisztjéről mélyreható okok miatt irásosan lemondott; helyébe Weiszberger Ignátz lépett mint iskszéki tag. — Ifj. Mihály Sándor, volt községi I. jegyző, kinek iskolánk iránt számtalanszor tanusított jóakarataért, áldozatkészségeért és igaz ügyeinknek sokszor nehéz körülmények közt való készséges támogatásáért csak hálával és elismeréssel adózhatunk — községünket elhagyta s így az iskolaszékben megüresedett tagsági helye Deutsch Zsigmond ügyvéd által töltetett be.

Iskolaszékünk évközben a szükséghez mérten több gyűlést tartott, melyeken mindig csakis polg. iskolánkat érintő határozatokat hozott. A tanügynek nagy előnyére vált, hogy a már régebben szükségelt fizikai taneszközöknek egy részét megrendelte s az intézet apróbb szükségleteiről mindenkor gondoskodott. Vannak azonban oly határozatai is, melyek intézetünk fejlődését nemcsak hogy elő nem segítik, hanem az elé határozottan akadályokat gördítenek, eltekintve attól, hogy a megüresedett állásokra alkalmazandó tanítók megélhetését megnehezítik s hogy számos szülők érdekeit sértik.

Ilyen az ezután alkalmazandó tanítók fizetését le szállító határozata, mely szerint az eddigi évi javadal mazást 200 frttal és az ötödéves pótlékokat 50—50 frttal csökkenti.

Kimondotta továbbá, hogy a jövő iskolai évtől kezdve a latin- és franczia nyelvet nem fogja taníttatni, mely határozatával a latin- és franczia nyelvet tanuló növendékek szüleinek érdekeit sérti.

Megnehezítette a tanulók iskoláztatását, a mennyiben az eddig általánosan ingyenes tanítást beszüntette s a vidékről jövő, legtöbnyire német ajku növendékekre 10 frnyi évi tandíjat rótt.

Szép a takarékoság és egyedüli alapja a vagyonsodásnak illetve a vagyonszerzésnek. Községünk jelen

anyagi körülményei között szükséges is, de csak soha a közoktatásügynek a hátrányára történjék! Adja Isten, hogy aggodalmas véleményemmel, mely ez esetben kartársaim és minden tanfőrfi, sok szülőnek a véleményével azonos — valósággá ne legyen!

Felügyeleti jogát az időnként kiküldött iskolalátogatók által gyakorolta.

Tanító-testület. A tanító-testület létszámában a tanév folyamán alapos változás állott be. Kilátásba helyeztet hat rendes munkaerő helyett két óraadó igénybe vételével csak három rendes tanító fejezte be az évet. Az eredményről fentebb számolva emlitem, hogy a testület 11 értekezleten 61 határozatban mindig csak az intézet felvirágzását, a növendéke erkölcsi, tanulásbeli és testi fejlődését célozta. Szükség esetén a magaviseleti botlásokat, a szorgalom- és előhaladásbeli visszaeséseket, orvoslás céljából a szülőkkel is közöltük. A hol meghallgatással találkoztunk, ez irányu törekvésünk nem volt hiába való fáradozás.

Iskolai ünnepélyek. Mint minden évben úgy az idén is általában a nevelés s különösebben a hazafias érzések ápolása céljából iskolai hazafias ünnepeket ültünk. Tartottunk iskolai ünnepélyeket szabadsághőseink emlékére október 6-án, a szabadsajtó évforduló napján, márcz. 15-én, továbbá Ő Felsége a király ajánlékozta tiz szobor öröme ápr. 2-án, a 48-iki törvények szentesítésének ötvenedik évfordulója alkalmából, — minthogy ápr. 11-ke szünetnapra esett — ápr. 16 án és a Millenium meg a koronázás évfordulója alkalmából jun. 8-án.

Mindezen ünnepélyeken a tanulók hazafias ének-számain és szavalatain kívül, részben More Sándor, de legtöbb esetben Kocsis Samu kartársam intézett az ünnepély hangulatához mért lelkesítő szép beszédet a növendékekhez, melyeknek egyikét „Tizek“ czimén, értesítők bevezető részében közlöm.

Nyilvános vizsgálatok. Évzáró vizsgálataink, melyeknek tartama alatt a tanulók feltétlen ügyességéről tanuskodó rajzkiállítás a szép számban megjelent érdeklődők részére nyitva állott, a következő sorrendben tartattak meg:

Junius hó 20-án a magánvizsgálatok. Isk.-széki kiküldöttek: Ifj. Tóth József, elnök; Herczeg Ede, alelnök; Dr. Rosenberg Ede, rabbi és Weiszberger Ignátz. isk. sz. tag.

Junius hó 20-án d. u. 5 órakor mind a négy osztály tornavizsgálója. Isk.-széki kiküldöttek: Herczeg Ede, alelnök; Popovits György, gondnok.

Junius hó 21-én d. e. az I. osztály vizsgálója. Isk.-széki kiküldöttek: Apró János, Nagy János és Weiszberger Ignátz

Junius hó 22-én d. e. a II. vizsgálója. Isk.-széki kiküldöttek: Szilágyi György; Popovits György és Deutsch Zsigmond.

Junius hó 23-án d. e. a III. osztály vizsgálója. Isk.-széki kiküldöttek: Csuka Sándor; Dr. Király Sándor és Márton Máttyás.

Junius hó 24-én d. e. a IV. osztály vizsgálója. Isk.-széki kiküldöttek: Laczkó János; Stábel József és Dr. Rosenberg Ede.

Junius hó 25-én d. e. 8 órakor a „Te Deum,“ után évzáró ünnepély, melyen a növendékek énekszámain és ezen igazgatói jelentésnek felolvasásán kívül kiosztattak a jutalmak, évharmadi értesítők és bizonyítványok.

Jelentésem befejezése előtt kedves kötelességet teljesítek, a midőn szeretve tisztelt kartársaimnak irányomban minden alkalommal tapasztalt szívélyes és önzetlen jóakarataért, a tanítás érdekében akadályt nem ismerő fáradhatatlan szakavatott munkásságáért hálás köszönetet mondok. Adja a jó Isten, hogy munkásságunkon áldás legyen s hogy a jövőben visszatérő tanítványainkkal

megújított erővel és egészséggel újból folytathassuk megszakított tevékenységünket!

Ezekben leszámolva iskolai életünk elmúlt esztendejéről, intő és kérő szóval fordulok hozzátok kedves tanulóink. A nagy szünetidő ezéjja a pihenés, az üdülés s ezek által a testi, lelki épség föntartása. Az egészség a legfőbb földi jó s ki arra nem vigyáz, valóságos bünt követ el. Lelketeket s a benne levő ismereteket s érzelmeket épülethez hasonlítom, a melyben ha senki sem lakik, fölveri a gaz, lehul róla a vakolat, omlik, romlik. Ne engedjétek, hogy kár essék benne.

Ti pedig IV. osztályosok, kik elmentek, hogy mint tanulók soha többé ide vissza ne térjétek, — vigyétek magatokkal szeretetünknek emlékét, jóakaró figyelmeztéseink legjavát; kísérjen pályátokon áldás, szerenese. Ne feledjétek, hogy a kitartó szorgalom és erős akarat előtt akadályok nincsenek; hogy isteni és emberi törvények szerint a jónak diadalmaskodni kell; az igazságban erő lakozik s boldogok azok, kik az igazságnak és jónak herezosai.

Emlékezzetek reánk szeretettel s ha jó híreketek haljuk, az lesz számunkra a legkedvesebb hála.

